T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

M.E.B.

ANDERSEN

KARLAR KRALİÇESİ

SERHAT A.Ş.
ÇOCUK KLÂSİKLERİ DİZİSİ

1. Heidi
2. La Fontaine
3. Nasreddin Hoca
4. Robinson Crusoe
5. Define Adası
6. Lassie - Yuvaya Dönüş -
7. Küçük Kemancı
8. Kaptan Grant'ın Çocukları
9. Falaka
10. Pollyanna
11. Dünyanın Merkezine Seyahat
12. Tom Sawyer
13. Kaşağı
14. Robensonlar Okulu
15. Esrarlı Ada
16. Andersen'den Masallar
17. Küçük Kadınlar
18. Şermin
19. Denizler Altında 20 000 Fersah
20. Kip Kardeşler
21. Pal Sokağı Çocukları
22. Keloğlan Masalları
23. Araba ile Dünya Turu
24. Kahraman Köroğlu
25. Bambi
26. Ezop Masalları
27. Sirk Köpeği
28. Kimsesiz Çocuk
29. Sevimli İkizler
30. Dedem Korkut'tan Hikâyeler
31. Oliver Twist
32. Arı Maya
33. Peter Pan
34. Evliya Çelebi Anlatıyor -I
35. Küçük Dedektif
36. Gümüş Patenler
37. İki Yıl Okul Tatili
38. Türk Masalları -I
39. Küçük Erkekler
40. Beş Küçük Kardeş
41. Korkusuz Kaptanlar
42. Mercan Adası
43. Seçme Çocuk Bilmeceleri - I
44. Balina Avcıları
45. Başını Vermeyen Şehit
46. Jane Eyre
47. Türk Masalları -II
48. Kara Ok
49. Aya Yolculuk
50. Küçük Prenses ve Cüceler
51. Monte Cristo
52. Anadolu Masalları -I
53. Kelile ve Dimne
54. 101 Dalmaçyalı
55. Michel Strogoff
56. Don Kişot
57. Altın Işık Masalları
58. Anadolu Masalları -II
59. Siyah Lâle
60. Küçük Lord
61. Eşek ile At
62. Kayıp Ülkenin Kralı
63. Robin Hood
64. Karlar Kraliçesi
65. Gülliver'in Gezileri -I - Cüceler Ülkesinde -
66. Gülliver'in Gezileri -II - Devler Ülkesinde -
67. Alaâddin'in Lâmbası
68. Profesörün İkizleri
69. David Copperfield
70. Kül Kedisi - Sinderella -
71. Define Adasına Dönüş
72. Lord Jim
73. Seçme Çocuk Bilmeceleri -II
74. Ormanların Çocuğu -Mogli -
75. Evliya Çelebi Anlatıyor -II
76. Seçme Çocuk Öyküleri
77. Oyuncak Gemi
78. Parmak Çocuk
79. Marco Polo'nun Serüvenleri -I
80. Ali Baba ile Kırk Haramiler
81. Eski Türk Destanları
82. Perili Köşk
83. Esrarlı Ülke
84. Bremen Mızıkacıları
85. Vahşetin Çağrısı
86. Marco Polo'nun Serüvenleri -II
87. Beyaz Diş
88. Oduncunun Kızları
89. Küçük Değirmen
90. İnatçı Kahraman Ağa
91. Seçme Çocuk Şiirleri
92. Göze Giren Cin
93. Seksen Günde Dünya Turu
94. Alice Harikalar Ülkesinde
95. Babasını Arayan Çocuk
96. Bir Demet Masal
97. Büyük Macera
98. Seçme Dünya Masalları
99. Siyah İnci
100. Kaçırılan Çocuk

SERHAT

SERHAT YAYINLARI A.Ş.

Yerebatan Caddesi No.: 60 Cağaloğlu / İST.

tlf. : 520 19 22 - 514 09 54 - 514 09 55 - 514 09 56

faks : 513 19 85 - 513 65 58

e-mail adresi: info@serhatyayin.com

İnternet adresi: www.serhatyayin.com

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesinin 2. fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

SERHAT A. Ş.
Çocuk Klâsikleri Dizisi : 64

Hans Christian ANDERSEN/KARLAR KRALİÇESİ

BİRİNCİ MASAL

ŞEYTAN'IN AYNASI

Uzun bir masala başlıyoruz çocuklar. Birbirini izleyen yedi küçük masalı okuyup bitirdiğimizde, işin iç yüzünü daha iyi öğreneceksiniz.

Bu masalın belli başlı kahramanları arasında kötü huylu ve kötülerin kötüsü bir şeytan var.

Bir gün Şeytan'ın keyfi pek yerindeydi. Çünkü bir tılsımlı ayna yapmıştı. Bu ayna öyle bir aynaydı ki örneği bir daha ne görülmüş ne de yapılmıştı. Üzerine yansıyan tüm güzellikler ve iyilikler hemen silinip gidiyor, gözden kayboluyor ya da bozulup değişiyordu. Oysa, ne kadar kötü, hoşa gitmeyen şeyler yansırsa kalıyor, hem de gereğinden çok büyüyor ve uzayıp yayılıyordu.

Sözgelimi güzel bir manzara bu aynada haşlanmış ıspanak durumuna dönüyor; en mükemmel, en namuslu insanlar acayip birer yaratık, birer canavar durumunu alıyordu. En yakışıklılar, boylu poslu, dünya güzeli insanlar yamru

yumru, çirkin birer yaratık oluyordu. Baş aşağı da, gövde incele incele yok olmuş gibi; yüz sırıtkan ve allak bullak oluyor, tanınmaz bir duruma geliyordu. Yüzdeki küçücük bir çil, tüm yüzü, çeneyi, burnu ve yanakları kaplayacak kadar büyüyordu.

Şeytan, çok seviniyor, aynasına bakarak söyleniyordu:

«Aman ne de hoş, ne de eğlenceli ayna oldu!»

Aynanın bir başka garipliği daha vardı: Bakan adamın içinden iyi düşünceler geçerse, ayna hemen karışıyor ve titremeğe başlıyordu. Şeytan da bu kendi bulduğu garip şeyin yaptıklarına katıla katıla gülerek seyrediyordu.

Kendisinden bir şeyler öğrenmeye gelen küçük şeytanlar, gittikleri her yerde şeytanlık konusunda büyük ve hesaba kitaba sığmaz, akıl almaz bir ilerleme olduğunu anlatıyorlardı.

Çünkü bu ayna sayesinde dünyanın ve insanların ne durumda olduğunu doğru dürüst anlayabileceklerine inanmaya başlamışlardı. Böylece küçük şeytanlar ayna ile dünyanın dört bir yanını dolaştılar. Çok kısa bir süre içinde aynada gülünç biçimde yansımayan ülke ve insan kalmadı.

Daha sonra bu kötü yürekli şeytanların en cüretlileri, gökteki meleklerle eğlenmek için aynayı yanlarına alıp yukarılara doğru uçtular. Fakat yükseklere çıktıkça, ayna şeytanların dene-

timlerinden çıkıyor, o oranda titriyor, kıvranıyordu. Öyle ki kötü yürekli şeytancıklar aynayı ellerinde güçlükle tutuyorlardı. Ama yine de sürekli göklere doğru yükseliyorlar ve meleklerin katına yaklaşıyorlardı. En sonunda ayna, ne olduysa oldu şiddetli bir biçimde sarsıldı ve küçük şeytanların elinden kaydı... Öyle bir düşüş düştü ki ardından hiçbir varlık yetişemedi. Düştü ve düşer düşmez bin parça oldu.

Fakat ayna parçalanmakla yaptığı kötülükler bitti sanmayın... Ondan sonra eskisinden daha çok kötülüklere sebep oldu. Herbiri bir kum tanesi iriliğindeki parçaları, rüzgârla bütün dünyaya savruldu. Bunlar, birçok insanın gözüne kaçtı. Kimin gözüne kaçtıysa, ona her şeyi kötü, her şeyi çirkin, her şeyi çarpık çurpuk gösterdi.

Bu zavallı insanlar, artık her şeyin kötü ve ayıp yönlerinden başka bir şey göremez oldular. Çünkü aynanın tüm kötü özellikleri bu minimini parçalarda da vardı. Hatta bunlardan bazıları, insanların gözlerine değil de yüreklerine giriverm işlerdi. Bunun sonucu öncekilerden daha çok korkunç oldu. Bu insanların yüreği bir anda kötülüklerin, acımasızlıkların kaynaştığı soğuk ve katı bir yer haline geldi.

Bu sayısız kırıntılar dışında aynadan pencere camları kadar parçalar da kalmıştı. Bu parçalar bazı açık gözlerin elinde neler neler yapmadı ki. Bunlarda kendi hayalini görmek bir insan için

hiç de hoşa gidecek bir manzara değildi. Bazı parçalardan da gözlük camı bile yapıldı. Bu gözlükleri kullanan bazı kötü kişiler, etraflarında olup bitenleri doğru dürüst görmek için fırsatı ganimet bilmeye başladılar. Bunlar da burunlarına camları o aynadan yapılmış gözlükleri takınca aynasına bakan şeytan gibi kıs kıs gülüyorlar, önüne gelenle alay ediyorlardı. Her yerde çirkinliklerle keyifleniyorlar, içlerindeki kötü isteklere ancak bu yolla ulaşabiliyorlardı. Bu Şeytan'ın aynası çok büyüktü. Rüzgâr onun kırıntılarını dünyanın dört bir yanına savurdu, durdu. Kötülüklerin, çirkinliklerin çoğalması bu yüzden olsa gerek...

İKİNCİ MASAL

GERDA İLE KAY

Büyük kentlerde o kadar çok ev, o kadar aile, o kadar kalabalık insan vardı ki, bunun doğal sonucu olarak herkesin bahçesi yoktu. Birçok aile bahçe özlemini çiçek saksılarıyla bastırırdı.

Yoksul ailelerin oturduğu mahallelerin birinde iki aile yaşardı. Bu ailelerin iki çocuğu, bir çiçek saksısından çok daha iyi, hemen hemen bahçe denecek bir şeye sahip olmanın yolunu bulmuşlardı.

Bu çocukların aileleri, daracık bir sokakta, karşılıklı iki evin tavan aralarında oturuyorlardı. Bu iki evin damları nerdeyse birbirine dokunuyordu. Öyle ki, bir oluktan öbürüne tehlikesizce geçerek birbirlerine misafirliğe gidebiliyorlardı.

İki çocuğun da pencere önünde, toprakla dolu birer büyük tahta sandığı vardı. Bu tahta san-

dıklarda sebze yetiştiriliyordu. Her birinde, ayrıca, birer gül fidanı bulunuyordu. Her iki aile, sandıkları bir pencereden öbürüne doğru yerleştirmişlerdi. Bu da cidden pek yakışmıştı. Çünkü bezelyeler dallarını sarkıtarak, gül fidanları çiçeklerini birbirlerine dolayarak, bu daracık yolun üstünde görkemli bir görünüm oluşturuyorlardı.

Çocuklar, fidanlar arasındaki küçük sıralara oturmaya geliyorlardı. Ana babaları bu asma bahçede birlikte oynamaya izin verdikleri zaman sevinçlerine ölçü yoktu. Gerçi kardeş değillerdi ama kardeş gibiydiler, birbirlerini kardeşten de çok seviyorlardı.

Kış gelince bu eğlencelere ara verilir, pencereler genellikle soğuktan buz tutar, camların üzeri kalın bir buz tabakasıyla örtülürdü. O zaman çocuklar küçük bir bakır parayı sobada ısıtıp cama yapıştırırlar ve dışarıdaki buzu eriterek, karşı tarafı görecek kadar küçük ve yuvarlak bir delik açarlardı. Bu karşılıklı açılmış iki küçük deliğin arkasında minimini birer göz, sevinçli ve tatlı bir bakışla pırıldar, birbirlerine bakardı.

Oğlanın adı Kay, kızınkiyse Gerda'ydı. Bu iki çocuk birbirlerini kışın o deliklerden görürler, yazın ise, bir sıçrayışta birbirlerine misafirliğe giderlerdi. Kış günlerinde, bir sürü merdiven inip çıkmak gerektiği için deliklerden bakmak daha kolay gelirdi.

Mevsim, kıştı. Dışarda lapa lapa kar yağıyordu.

Büyükanne:

«Bunlar, beyaz arılardır...» dedi.

Arıların bir kraliçesi olduğunu bilen oğlan sordu:

«Bunların da kraliçesi var mı?»

Büyükanne:

«Elbette vardır...» dedi. «Bak, şurada kar parçalarının küme küme yağdığı yerde uçan büyük parçayı gördün mü? Hani hepsinin en irisi, hiç yerinde durmayan, hep sağa sola uçan... Yere düşer gibi olurken, birdenbire yine havalanır gibi kara kara bulutların arkasına gizlenir. İşte uzun kış geceleri boyunca sokaklarda dolaşan, buz tutup da tuhaf tuhaf çiçeklerle bezenen pencerelerden gizlice içeriye bakan, hep odur.

İki çocuk da, bir ağızdan bağrıştılar:

«Evet, evet, gördüm!»

Artık büyükannenin doğru söylediğine ikisinin de aklı ermişti.

Küçük kız:

«Karlar Kraliçesi buraya girebilir mi?» diye sordu.

Kay:

«Hele bir girsin,» dedi; «hemen onu tutar sobanın üstüne koyarım... Sonra da erir.»

Fakat büyükanne, Kay'ın saçlarını okşadı ve daha başka masallar anlattı.

O günün akşamı, küçük Kay, soyunup dökün-

müş, yatmaya hazırlanıyordu. Bir iskemle alıp duvara dayadı ve sıcak bakır parayla açtığı küçük yuvarlak delikten bakmak için üzerine çıktı. Birkaç kar tanesi ağır ağır düşüyordu. Bu parçaların en büyüğü, çiçek sandıklarından birinin kenarına gelip kondu, büyüdü, büyüdü ve nihayet Gerda'dan daha büyük bir genç kız haline geldi. Üstünde yıldız yıldız yumaklar işlenmiş beyaz bir tül elbise vardı. Kız pek güzel, pek inceydi ama buzdandı. Capcanlı gözleri gökyüzündeki yıldızlar gibi parıldıyor ve hiç durmadan fıldır fıldır dönüyordu. Kız yüzünü pencereye çevirdi, eliyle bir işaret yaptı. Küçük oğlan korktu ve iskemleden yere atladı. Dışarda bir gürültü oldu. Sanki büyük bir kuş pencerenin önünden geçerken kanadiyle cama dokunmuş gibi bir hışırtı duyuldu. Ertesi sabah, her taraf takır takır buz tutmuştu.

Derken, günler akıp geçti... Bahar geldi ve güneş güzel yüzünü gösterdi... Her yan yeşile büründü. Kırlangıçlar her zamanki yerlerine yeni yuvalar yaptılar. Pencereler açıldı ve Kay ile Gerda, damdaki küçük bahçelerinde buluşarak yanyana oturup bütün bir kış yapamadıklarını yaptılar.

O yaz güller çok güzeldi. Minimini bahçe güllerin güzelliği ile öyle şirin oldu ki anlatılamaz. Küçük kız, güllerin güzelliğinden söz eden neşeli bir şarkı öğrenmişti. Durmadan onu söylüyor ve bahçesindeki gülleri düşünüyordu. Şar-

kıyı arakdaşı Kay'a da öğretti. Artık, hep birlikte söylüyorlardı.

Bir gün Kay ile Gerda, her zamanki gibi damın üstündeki bahçelerinde yanyana oturmuşlar, güzel bir kitaptaki hayvan, kuş ve kelebek resimlerine bakıyorlardı. Bir aralık, uzaklardaki büyük kilisenin saati beşi vurdu. Kay birdenbire söylenmeye başladı:

«Ay!» diye haykırdı, önce. Sonra da;

«Gözüme bir şey kaçtı galiba... Ay, ay! Göğsüme bir şey battı sanki...»

Küçük kız, arkadaşı Kay'ın yüzünü elleri arasına aldı, kırpışıp duran gözlerinin içine baktı. Fakat hiçbir şey göremiyordu.

Çocuk tekrar konuşmaya başladı:

«Galiba, çıktı...»

Fakat çıkıp giden bir şey yoktu. Hani, hatırlıyorsunuz ya, birinci masalda sözünü ettiğimiz, her şeyi küçük ve çirkin gösteren, her şeyin biçimsiz ve kötü yanlarını bildiren, iyi yönlerini gizleyip kusurlarını açığa vuran o kötü yürekli Şeytan'ın yaptığı aynanın bir parçası Kay'ın gözüne kaçmıştı. Zavallı Kay'ın gözü o sayısız kırıklardan biriyle çok acıklı bir duruma gelmişti. Bu lânet olası kırıntı çocuğun ta yüreğine kadar inip onu kaskatı bir buz parçası durumuna soktu. Kay hiç acı duymuyordu. Ama o kötünün de kötüsü şey yüreğinin içindeydi.

Gözüne o kötü aynanın kırıntısı battığı za-

man çıkardığı feryada Gerda'nın yüreği dayanamamış, bu yüzden de ağlamaya başlamıştı.

«Neden ağlıyorsun?» dedi Kay; «Sil gözlerinin yaşını. Bu ağlamaklı yüz hiç yakışmıyor sana. Üstelik de çok çirkin oluyorsun bu halinle. Benim hiçbir yerim acımıyor ki...»

Sonra etrafına bakınarak konuşmaya başladı:

«Aman ne de çirkin... Şu güle bak, kurt dolu her yanı...»

«Hele ya şu gül? Aman ne biçimsiz, ne de berbat çiçekmiş bunlar. Hepsi bayağı, hepsi de sıradan şeyler. Tıpkı içinde yetiştikleri şu biçimsiz sandık gibi...»

Sandığa tiksintiyle bir tekme vurdu ve beğenmediği çiçeklerden ikisini de koparıp attı.

Küçük kıza, arkadaşı Kay, büyük bir günah işliyormuş gibi geldi:

«Kay, ne yapıyorsun? Doğru değil!» diye haykırdı.

Onun böyle üzüntü ve korku içinde kaldığını gören Kay, bir gül daha kopardı, sonra iyi yürekli, sevgili arkadaşı Gerda'ya hoşçakal bile demeden, hızla kendi tavanarasına çekildi. Ne dersiniz? O kötülük dolu ayna parçası etkisini göstermeğe başlamıştı bile...

Ertesi gün, yine birlikte resimli kitaba bakmaya başladılar. Kay, kitabın sayfalarında bir takım gülünç eğri büğrü varlıklardan, insana korku veren acayip şeylerden başka bir şey gö-

remez olmuştu. Büyükannesi kendisine masal anlattığı zaman ikide bir ortaya atılarak onu üzüyordu:

«Sen öyle diyorsun ama...» diye lâf atarak her şeyi berbat ediyordu. Ya da kadıncağızın arkasına geçip, gözlüklerini takıyor, yüzünü gözünü buruşturuyordu. Büyükannesini taklit etmekten, konuşmasıyla eğlenmekten, herkesin saygı gösterdiği bu aile büyüğünü gülünç duruma sokmaktan çekinmiyordu. Kay'da tanıdıklarını maymun gibi taklit etmek, alaya almak yeteneği birdenbire gelişivermişti. Onun bu durumunu görenler şaşırıyorlar, kahkahayla gülerek konuşuyorlardı:

«Ne afacan şey bu? Ne kadar da gülünç!»

Kay, kendisine yürekten bağlı olan küçük Gerda'ya türlü türlü kötü şakalar yapacak kadar işi ileriye götürdü. Bütün bunlar, gözünden girip yüreğine saplanan o Şeytan'ın kötü aynasının işiydi.

Artık, eskiden çok hoşlandığı oyunlarla da ilgilenmez olmuştu. Büyüklere özgü oyunlardan hoşlanıyor, kendisini daha ciddi işlere veriyordu.

Kışın, karlı bir gününde eline bir büyüteç aldı ve mavi renkli ceketinin bir ucunu dışarıya uzatarak, üstüne birkaç kar tanesi düşsün diye bekledi.

«Gel, elimdeki büyüteçle şu kar taneciklerine bak.» diye Gerda'ya seslendi.

Kar taneleri büyütecin altında çok daha bü-

yük görünüyordu. İçlerinde altı köşelileri, sekiz köşelileri, türlü biçimlerde olanları vardı.

«Bak,» diyordu; «şu kar taneciklerine bak! Ne kadar düzenli, ne kadar güzel! Sanki bir sanatçı elinden çıkmış gibi. Bunlar çiçeklerden daha hoş, daha ilginç değil mi? Bak şu yıldızın her kolu aynı büyüklükte, her tarafı birbirine eşit; yalnız çabuk eriyivermeleri çok kötü. Eğer dayanabilseler, dünyada kar tanelerinden daha güzel ne bulunabilir.»

Ertesi sabah Kay ellerinde, eldivenleri, sırtında küçücük kızağı ile Gerda'nın yanına çıkageldi. Gerda'nın kulağına eğilerek böyle davranmak hoşuna gidiyormuş gibi, var kuvvetiyle bağırdı:

«Bana izin verdiler evden. Öteki çocukların kızak kaydığı büyük meydana gidiyorum.»

Büyük meydanda, gözlerini binbir tehlikeden sakınmayan bir sürü erkek çocuğu, kızaklarını köylülerin arabalarının arkasına bağlıyorlar, bu yolla kendilerini yol boyunca çektiriyorlardı. Bu, onların çok hoşuna gidiyordu. Kay ve öteki erkek çocuklar böyle eğlenirken, beyaz ve kocaman bir kızak hızla uzaklardan kayıp geldi. Kızağın içinde kalın bir kürke bürünmüş ve başına beyaz bir başlık geçirmiş kim olduğu belli olmayan biri vardı. Bilinmeyen birinin kullandığı bu kızak, meydanı iki kere dolandı. Kay, hemen kendi kızağını bu kocaman kızağa bağladı ve böylece onunla birlikte gezintiye çıktı.

Ama kızak, hızını arttırdıkça arttırdı da

öteki çocukların da kaydığı meydanı arkada bırakıp geniş bir yola daldı. Büyük kızak arkasında Kay olduğu halde başını almış gidiyordu. Öndeki kızağı süren, arkasına döndü ve eskiden beri birbirlerini tanıyorlarmış gibi başıyle Kay'ı selâmladı.

Kay ne zaman kızağını çözmek istese, öndeki büyük kızağı süren, başını çevirip işaret ediyor, Kay, bu işaretle büyülenmiş kızağını çözüp kurtulmaktan vazgeçiyordu.

En sonunda şehirden dışarıya çıktılar. Kar tipiye çevirmiş, zavallı çocuk burnunun ucunu göremez olmuştu. Böyle olduğu halde Kay'ın bağlandığı kızak durmadan hızını arttırıyor, eskisinden daha da hızlı gidiyordu.

Artık korkmaya başlamıştı Kay. Bütün gücünü kullanarak kendi kızağını öndeki kızağa bağlayan ipi çözmeyi başardıysa da bir şey değişmedi. Küçük kızağı, kanatlanmış gibi kayan öndeki büyük kızağa yapışık gibiydi. Kay, en sonunda öyle korktu, öyle korktu ki, «İmdat! İmdat!» diye bağırmaya başladı. Var gücüyle bağırdığı halde kimsecikler sesini duymadı. Tipi gittikçe hızını arttırıyor, kızaklar baş döndürücü bir hızla uçuyordu. Arada sırada, bir hendekten, bir bahçe çitinin üstünden atlıyorlarmış gibi bir sarsıntı oluyordu. Hendek mi, çit mi olduğunu ayırmanın olanağı yoktu. Kay, korkudan ne yapacağını bilemez olmuştu. Dua etmek istediyse de bir türlü ne söyleyeceğini toparlıyamıyor, aklına başka başka

şeyler geliyordu. Zavallı çocuk acınacak haldeydi. Kar parçaları, tepelerden inmeye devam ediyordu. Bir süre sonra Kay'ı çok korkutan kar tanecikleri birer beyaz tavuk iriliğinde düşmeğe başladılar. O anda kızak birdenbire yana kaydı ve olduğu yerde durdu. Kızağın sürücüsü yerinden kalktı. Üstündeki kalın kürkler, göz kamaştırıcı bir beyazlıktaydı. Bu kürklerin kardan yapılmış olması da dikkati çekiyordu. Karlar Kraliçesi bu muydu yoksa? Evet, evet ta kendisiydi.

Kay'a:

«Çok hızlı geldik, değil mi?» dedi. «Ama sen neredeyse donacaksın, kardeşim... Gel de, benim ayı postundan kürküme sarın biraz.»

Çocuğu çekti, kendi yanına oturttu, kürkünün bir ucunu da üzerine serdi. O ne kadar ayı postu derse desin, Kay kendisini bir kar yığınının içine gömülmüş sandı.

Karlar Kraliçesi:

«Hâlâ üşüyor musun kardeşim?» diye sordu. Sonra da Kay'ı alnından öptü. Bu öpücük buzdan da soğuk geldi çocuğa. Her şeyi donduran o soğukluk zaten yarı yarıya donmuş olan yüreğine kadar işledi. O anda, ölmek üzere olduğu duygusuna kapıldı. Ama bu, bir an bile sürmedi. Hemen kendisini toparladı ve ürpertilerinden kurtuldu.

«Kızağım,» diye bağırdı Kay; «aman kızağım! Onu nerede unuttum acaba?»

Kendini toparlarken aklına ilk gelen şey kı-

zağı olmuştu. Havada uçuşan buz gibi beyaz tavuklardan biri Kay'ın kızağına koşuldu. Böylece küçük kızak, yeniden yola koyulan büyük kızağın peşinden ilerlemeye başladı. Karlar Kraliçesi Kay'ı son bir kez daha öptü. Bu son öpücük, onun belleğindeki her şeyi, küçük Gerda'yı, büyükannesini, anne ve babasını bütünüyle silip süpürdü.

Karlar Kraliçesi yine konuştu:

«Bundan sonra seni öpmeyeceğim artık... Çünkü bir daha öpersem, donar ölürsün.»

Kay, kraliçenin parıl parıl parlıyan yüzüne baktı. Ne kadar da güzeldi bu yüz. Bundan daha ince, daha alımlı daha iç okşayan bir yüz görülemezdi. Tavan arasındaki odasının penceresinden onu ilk defa gördüğünde ve selâmlaştıklarında Kay, Karlar Kraliçesi'ni buzdan yaratılmış biri sanmıştı. Oysa şimdi hiç de öyle olmadığını anlamıştı. Artık yüreğinde herhangi bir korku duymuyor, bildiği şeyleri anlatmak istiyordu.

Başladı ve kraliçeye akıldan hesap yapmasını bildiğini, hatta kesirli soruları bile çözdüğünü; ülkenin yüz ölçümü ve nüfusunu tam olarak bildiğini söyledi.

Kraliçe, onu dinlerken durmadan gülümsüyordu. Kay, onun böyle güldüğünü görünce, bildiklerinin övünmeye değmediği duygusuna kapıldı.

Gökyüzünün masmavi sonsuzluğuna bakan Kay, Kraliçeyle birlikte kara bulutlara doğru

yükselmekte olduğunu gördü. Fırtına ıslık çalıyor, kulakları tırmalayacak biçimde uğulduyordu. Bu, çok eski çağlardan kalmış, vahşi duygularla dolu bir müzikti sanki.

Kay ve Karlar Kraliçesi birlikte uçtular.. Ormanlar, göller, denizler, ülkeler ve büyük kara parçaları çok aşağılarda kalmıştı. Hatta kurtların ulumaları, çılgın rüzgârların sesi, çığların yuvarlanırken çıkardığı sesler derinden derine kulaklarına ulaşıyordu. Kuzgunların cıyak cıyak bağırışmaları duyuluyordu. Ay ise, daha uzaklardaydı ve o muhteşem aydınlığıyla parıldayıp duruyordu. Kay, bu uzun ve heyecanlı kış gecesinin güzelliklerine hayran oldu. Gün doğduğu zaman, Karlar Kraliçesinin etekleri dibinde uykuya dalmıştı; kendisinden habersiz mutlu ve bir haldeydi.

ÜÇÜNCÜ MASAL

BÜYÜCÜ KADININ BAHÇESİNDE

Çok sevdiği arkadaşı Kay eve dönmeyince küçük Gerda çok üzüldü? Acaba nerelerde kalmıştı bu çocuk? Kimse bunu bilmiyordu. Çünkü onun nereye gittiğini kimse görmemişti. Yalnız meydanda kızak kayan çocuklardan biri, onun kızağını büyük, kocaman bir kızağa bağladığını ve onunla birlikte şehir dışına çıktığını haber verdi. Bundan sonra ne olduğunu kimse bilmiyordu. Kay kayboldu diye ağlayanlar çok oldu. Küçük Gerda, herkesten çok ağladı arkadaşı için:

«Öldü,» diyordu; «herhalde okulun yanındaki ırmağa düştü kızağıyla, boğuldu.»

Gerda bir yandan böyle konuşuyor, bir yandan da hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Artık kış günleri kendisine pek uzun, pek sıkıcı gelmeye başlamıştı.

Bahar güçlükle geldi. Güneş seyrek de olsa

yüzünü gösteriyor, ortalığı ısıtıyordu. Ama kendini avutamıyordu.

«Kay öldü» diyordu. «Artık bir daha dönmez...»

Beklenmedik bir ses duyuldu yukarılardan. Yeni yeni görünmeye başlayan Güneş ışığıydı bu:

«Ben öyle sanmıyorum!»

Gerda kırlangıçlara döndü:

«Öldü. Bir daha göremiyeceğim onu...»

Kırlangıçlar cevap verdiler:

«Biz öyle sanmıyoruz.»

Sonunda Küçük Gerda da Kay'ın ölebileceği düşüncesini kafasından silip attı ve bir sabah kendi kendine şunları söyledi:

«Kay'ın hiç görmediği, yepyeni, kırmızı ayakkabılarımı giyip ırmağın yanına gideceğim ve orda Kay'ın ne olduğunu soracağım.»

Henüz çok erkendi. Gerda yatağında uyumakta olan ihtiyar büyükannesini usulca öptü ve kırmızı ayakkabılarını giydikten sonra tek başına yola çıktı. Şehrin son evlerini de arkada bıraktı ve ırmak kıyısına kadar yürüdü. Sonra yaklaşarak şöyle seslendi ırmağa:

«Sevgili arkadaşım Kay'ı elimden sen aldın değil mi? Onu bana geri verirsen, ben de sana bu güzel ayakkabılarımı veririm.»

Kendi halinde ve Gerda'nın henüz bilmediği yönlere doğru akan Irmağın dalgacıkları kendisine cevap veriyormuş gibi şaşılacak hareketler

yaptılar. Ya da o, öyle sandı. O anda her şeyden çok sevdiği kırmızı ayakkabılarını ayaklarından çıkardığı gibi suya fırlattı. Fakat küçük Gerda öyle pek güçlü kuvvetli olmadığı için pabuçlar, kıyıya düştü. Küçük dalgalar da onları karaya doğru itti. Gerda ırmağın bu armağanı istemediğini, çünkü buna karşılık arkadaşı Kay'ı verecek durumu olmadığını sanabilirdi.

Fakat Gerda, bunu böyle düşünmedi. Ayakkabılarını kıyıdan yeteri kadar uzağa atamadığını sandı. Aklına, sazların ortasında bulunan bir kayığın üstüne çıkmak geldi. Kayığın da burnuna kadar gitti ve oradan ayakkabılarını tekrar suya fırlattı.

Kayık kıyıya bağlı değildi. Gerda'nın ağırlığı ve dalgaların sallantısıyla ırmağın ortalarına doğru açılmaya başladı. Kızcağız bunun farkına vardı, dışarıya atlamak için koştu, fakat kayığın arka tarafına geldiği zaman, karanın üç kulaç ötede kaldığını gördü.

Kayık, ırmağın akıntısına kapılmış bilinmeyen bir yere gidiyordu. Küçük Kız, korkudan ağlamaya başladı. Ama sesini serçelerden başka duyan olmadı. Onlar da kocaman kayığı karaya doğru itemezlerdi... Bununla birlikte, kızcağızı avutmak istiyormuş gibi uçuyorlar, ırmak boyunca onu izliyorlardı.

«Çik, çik! Biz buradayız! Çik, çik! Biz buradayız!» diye hep bir ağızdan yaygara koparıyorlardı.

Kayık, akıntıyla sürüklenip gidiyordu. Gerda, artık ağlamayı bırakmış, uslu uslu oturuyordu. Ayaklarında yalnız çorapları vardı. Küçük, kırmızı pabuçları ırmakta kendi başlarına yüzüyor, kendilerinden daha hızlı giden başıboş kayığa yetişemiyorlardı.

Irmağın her iki kıyısı ulu ağaçlar, güzel çiçekler, besili koyunların otladığı zümrüt gibi çayırlarla kaplıydı. Manzara çok güzel olmakla birlikte insandan eser yoktu.

Gerda kendi kendine:

«Belki de ırmak beni Kay'ın yanına götürüyor.» diye düşündü. Bu düşünce, onun acılarını biraz dağıttı. Yerinden kalktı ve yeşillik alanları doyasıya seyretti.

Başıboş kayık akıntıya kapılmış gidiyordu. Gide gide, kiraz ağaçlarıyla dolu büyük bir bahçenin önüne geldi. Bahçede kırmızı, mavi, sarı renkte camları, sazdan damı olan çok tuhaf bir ev vardı. Eşiğin üstünde tahtadan iki asker gelip geçenlere selâm veriyormuş gibi duruyordu.

Gerda onları canlı sandığı için imdadına çağırdı. Ama, ne askerler yerlerinden kımıldadılar, ne de ağızlarından bir ses çıktı. Kayık karaya yaklaşıyordu. Gerda avazı çıktığı kadar bağırdı. O zaman evden koltuk değneğine dayana dayana bir yaşlı kadın çıktı. Başında güzel çiçeklerle kaplı, büyük bir hasır şapka vardı. Elinden geldiği kadar hızlı hareket ederek kıyıya yaklaştı.

«Zavallı kızcağız...» dedi, «Bu hızlı hızlı akan

ırmakta, bu kadar küçük kayıkla buralara kadar nasıl gelebildin? Dünyadan bu kadar uzaklara nasıl sürüklendin? Kim bilir ailen seni ne kadar çok merak etmiştir...»

Yaşlı kadın suya girdi, koltuk değneğiyle kayığı yakalayıp karaya çekti ve küçük kızı kayıktan çıkardı. Zavallı Gerda'cık, karaya ayak basınca, çok sevindi. Ama bu tuhaf yaşlı kadın, onu biraz da olsa ürkütmüştü. Çünkü bilmediği bir yerde, bilmediği biri tarafından kurtarılmıştı.

Yaşlı kadın sordu:

«Söyle bakalım... Kimsin sen? Nereden geliyorsun?»

Gerda ona başından geçenleri bir bir anlattı. Yaşlı kadın hem başını sallıyor ve hem de:

«Hımm, hımm...» diyordu. Gerda, sözünü bitirince, yaşlı kadına Kay'ı görüp görmediğini sordu. Kadın, evinin önünden şu ana kadar böyle birinin geçmediğini, ama er geç mutlaka geçeceğini, bundan emin olmasını söyledi. Küçük kıza artık üzülmemesini, bahçeden kiraz koparıp yemesini, çiçeklere bakmasını öğütledi.

«Bak kızım... Bu çiçekler, resimli kitaplarda bulunan bütün çiçeklerden daha güzeldir. Hem sonra ben onların herbirine ayrı bir masal anlatmayı öğrettim.

Yaşlı kadın Gerda'nın elinden tuttu ve onu eve götürüp kapıyı kapadı. Pencereler de yerden bir hayli yüksekteydi. Camları, kırmızı, mavi ve sarıydı. Bu camlardan geçen gün ışığı, evin eş-

yasını çok değişik renklere büründürüyordu. Masanın üzerinde, bakanın pek ilgisini çeken, yeme isteğini uyandıran bir sürü kiraz vardı. Gerda, yaşlı kadın izin verdiği için, bu kirazlardan canı istediği kadar yedi.

O, kiraz yerken, yaşlı kadın da eline altın bir tarak almış, kızcağızın saçlarını tarıyor, saçından güzel bukleler yaparak yüzünü süslüyordu. Gerda'nın gonca güle benzeyen, körpe yüzüne bu bukleler o kadar yakışıyordu ki...

Kadın konuşmaya başladı:

«Ben ne zamandan beri yanımda senin gibi bir kızım olsun isterdim.» dedi. «Göreceksin, seninle ne güzel anlaşacağız.»

Kadın, Gerda'nın saçlarını taradıkça, o da arkadaşı Kay'ı yavaş yavaş unutmaya başlıyordu. Çünkü yaşlı kadın, büyücünün biriydi. Ama öyle kötü yürekli büyücülerden değil... Aslında yalnız hoş vakit geçirmek için büyü, sihir gibi şeylerle uğraşırdı. Küçük Gerda'yı da çok sevmişti, onu yanında alıkoymak istiyor, böylece de yalnızlıktan kurtulmayı kuruyordu.

Bu yüzden bahçeye çıkıp koltuk değneğiyle bütün gül fidanlarına dokundu. Kadın bu hareketi yapar yapmaz fidanların tümü yok oldu. Hatta en canlıları, en gözalıcı olanları, en çiçeklileri bile. Hem de geride daha önceki varlıklarından hiçbir iz bırakmadan. Kadın, bunu niçin böyle yapmıştı? Gerda'nın çiçekleri görünce damdaki sandıkta açan gülleri hatırlamasından çekiniyordu.

Böylece onun Kay'ı hatırlamasına ve onu arayıp bulacağım diye yeniden yollara düşmesine engel olacağını sanıyordu.

Bunları yaptıktan sonra kızı bahçeye götürdü. Bahçe, yine de olağanüstü güzellikteydi. Ortalığa o kadar nefis kokular geliyordu ki... Dört mevsimde açan çiçekler oraya toplanmış, göz alıcı renkleriyle parıldıyordu. Gerçekten de renkli resimlerle bezenmiş hiçbir kitap böylesine güzel olamazdı. Küçük Gerda sevincinden havalara sıçrıyor, oradan oraya koşup duruyordu. Bu, güneş batıncaya kadar devam edip gitti. O zaman yaşlı kadın, küçük kızı, yine evine götürdü. Üzerine menekşeler işlenmiş kırmızı küçük yastıkları olan güzel bir karyolaya yatırdı. Gerda uykuya daldı ve bütün gece boyunca güzel düşler gördü.

Ertesi gün, tekrar çiçekler arasında oynamak üzere bahçeye çıktı. Böylece günler birbirini izledi. Gerda artık bahçedeki yüzlerce çiçeği bir bir tanıyordu. Fakat zaman zaman kendisine buradaki çiçekler arasında çok iyi bildiği bir çiçek yok gibi geliyordu. Acaba hangi çiçekti bu? Bilmiyordu...

Bir gün yaşlı kadının kenarı çiçeklerle süslü büyük hasır şapkasına gözü ilişti. Şapkadaki çiçeklerin en güzeli güldü. Kadın nedense o gülü çıkarmayı unutmuştu. Bir insanın her şeyi akıl etmesi kolay değil elbette... Gerda şaşırmıştı.

«Nasıl?» diye haykırdı. «Bu güzel bahçede gül

olmaz olur mu? Gidip bir daha dikkatle bakayım.»

Koşarak tüm bahçeyi dolaştı. Her tarafa baktı, ama gül bulamadı. İri iri gözyaşları dökerek kendini yere attı. Bu gözyaşlarından birazı yaşlı kadının toprağın altına soktuğu gül fidanlarından birinin üstüne döküldü. Toprak bu gözyaşlarıyla ıslanınca, gül fidanı birdenbire yerden çıkıverdi. Toprağın altına girdiği zaman nasıl üstü güllerle kaplıysa şimdi de öyle, gelinbaşı gibi çiçek içindeydi.

Küçük Gerda bu hali görünce sevincini tutamadı. Bütün gülleri birer birer öptü. Sonra evindeki tavan arasının penceresi önünde bıraktığı güller aklına geldi. O zaman da arkadaşı Kay'ı anımsadı. Sonra güllere seslenerek;

«Allahım,» dedi; «ben burada ne kadar zaman öldürdüm. Oysa ben, arkadaşım Kay'ı aramak için yola çıkmıştım. Acaba nerede, biliyor musunuz? Yoksa öldü mü?»

Güller cevap verdi hep bir ağızdan:

«Hayır, ölmemiş... Biz az önce toprağın altındaydık. Bütün ölüler orada durur. Onu aralarında hiçbirimiz görmedik.»

Gerda, «Tanrıya şükür!» dedi. Sonra öteki çiçeklere doğru koştu. Herbirinin önünde duruyor, çiçeklerini küçücük ellerinin arasına alıyor ve teker teker soruyordu:

«Arkadaşım Küçük Kay'ın nerede olduğunu biliyor musunuz?»

Çiçeklerin herbiri bir çeşit cevap veriyordu. Küçük Gerda, çiçeklerin tüm bildiklerini ve anlattıklarını dinledi. Bunlar çok güzel masallardı. Ama hiçbiri, Kay'ı tanımıyordu, görmemişlerdi bile.

Zambak konuşmaya başladı:

«Davulu duydunuz mu? Güm! Güm! Yalnız bu iki ses geliyor kulağa: Hep güm, güm!»

Kadınların acıklı seslerini, emirler veren erkekleri duyuyor musunuz? Hintlinin karısı, kocaman kırmızı battaniyesine sarınmış, odun yığınının üstünde. Alevler ona ve kocasının cesedine doğru yükseliyor.

Kadının buna aldırış ettiği yok. O, hep, gözleri bu alevlerden daha çok ışıldayan ölmüş kocasını düşünüyor. İçinde bu ateşten daha korkunç bir yangın çıkmasına yalvarırcasına erkeğini düşünüyor. Gönlündeki alevin odun yığınının alevleri içinde sönüp gideceğini mi sanıyorsun?»

Küçük Gerda karşı çıktı:

«Ben nerden bileyim o dediklerini?»

Zambak:

«Benim masalım burada bitti!» dedi.

Yabani kahkahaçiçeği ne anlatıyordu bakalım:

«Dağın sarp yamacında eski bir kule vardı. Duvarlarını dörtbir yandan gayet sık bir sarmaşık sarmıştı. Sarmaşıklar balkona kadar yüksel-

mişti. Balkonda bir genç kız, parmaklıktan sarkar, daracık patikaya bakar dururdu. Kız, bu yıkıntıda eşi olmıyan bir çiçeği andırıyordu. Hiçbir gül, onun kadar taze değildi onun kadar iç açıcı biçimde dalından sarkamazdı. Hatta elma ağacının çiçeği bile onun kadar hafif, onun kadar çekici olamazdı. İpek elbisesinin çıkardığı hışırtı kulağa o kadar tatlı geliyordu ki.. Kız orda hep, «Acaba gelmeyecek mi? Acaba gelmeyecek mi?» diye kendi kendine mırıldanıyordu.

Küçük Gerda:

«Kay'dan mı sözediyorsun?» diye sordu.

«Hayır, benim anlattığım masalda Kay diye biri yok.»

Karçiçeği de şunları anlatıyordu:

«Bir tahtayı iki ucundan iplerle dallara asmışlardı. Bir salıncaktı bu. İki sevimli küçük kız bu salıncakta sallanıyordu. Elbiseleri kar gibi beyazdı. Şapkalarında uzun, yeşil kurdeleler dalgalanıyordu. Ağabeyleri, salıncağı sallıyor, kollarını iplerin arasından geçirmiş, salıncakta ayakta duruyordu. Bir elinde küçük bir kâse, öbüründeyse bir kamış vardı. Kamışı kâseye daldırıp sabun köpüğünden balonlar üflüyordu. Salıncak havalandıkça, güzel ve renkli balonlar havada uçuşuyordu.

Bakın, şu anda biri daha kamışın ucunda, hafif hafif esen rüzgâra uymuş sallanıyor. Kara tüylü küçük bir köpek koşup gelmiş, arka ayakları

üzerine oturmuş, o tarafa bakıyor. Belli ki, o da salıncağa binmek istiyor. Ama salıncak bir türlü durmak bilmiyor. O zaman küçük kara köpek kızıyor, havlıyor... Çocuklar onunla alay ediyorlar. Bu arada o güzelim balonlar da, patlıyor ve bilinmeyen bir biçimde kayboluyor...»

Gerda, kar çiçeğine tekrar sordu:

«Anlattığın şeyler güzel, ama neden o kadar kederli konuşuyorsun? Ya benim küçük dostum Kay? Onunla ilgili bildiğin yok mu?»

Kar çiçeği susuyor, susuyordu...

Ya sümbüller ne diyorlardı bu konuda:

«Bir zamanlar üç kızkardeş vardı. Üçü de tülden giysiler giymişti... Birinin giysisi kıpkırmızı, birininki masmavi, ötekininki de beyazdı. Gölün kıyısında, ay ışıklı sakin bir yerde elele tutuşup dansediyorlardı. Bunlar olağanüstü güzeldiler. Görenler onları peri kızı sanıyordu. Oysa onlar da senin gibi insandılar. Havada insanı bayıltacak kadar güzel kokular vardı. Genç kızlar daldıkları ormanda kaybolup gittiler».

«Ne oldu sonra? Başlarına kötü bir şey mi geldi?»

«Bakın, gölün üzerinde yüzen bir sandalye görüyorum ben! Üzerinde de üç tabut var... Genç kızlar o tabutların içinde boylu boyunca uzanmışlar. Ölmüşler demek, ne yazık...»

Gerda çıkıştı:

«Sümbüller, ne kadar da şom ağızlıymışsınız. Anlattığınız öykü, ölümden söz ediyor. Benim kederimi büsbütün arttırdı bunlar. Söyleyin bakalım... Arkadaşım Küçük Kay da o genç kızlar gibi öldü mü? Güller, 'ölmedi!' diyor. Siz ne dersiniz?»

Sümbüller hep bir ağızdan cevap verdiler:

«Hayır! Hayır! Bu masal Kay'la ilgili değil. Biz onu tanımıyoruz bile. Biz bildiklerimizi anlatıyoruz. Başkasını bilmiyoruz zaten!»

Gerda, üzgündü ama umutsuz değildi. Otlar arasında bitmiş bir hindibayı sorguya çekmeye başladı.

«Güneş gibi parlıyorsunuz, ne iyi... Arkadaşım Küçük Kay'ı arıyorum da... Acaba biliyor musun?»

Hindiba, gerçekten de otların arasında parıl parıl parlıyordu. Hemen bir şeyler anlatmaya başladı. Ama bunun anlattıklarında da Kay'ın adı geçmiyordu.

«Baharın ilk günleriydi... Güneş küçük bir avluda tatlı ışıklarıyla beyaz duvarları yıkamaktaydı.. Duvarların dibinde büyümüş, baharın ilk sarı çiçeği, bir altın gibi parıldayarak etrafı seyrediyordu. İhtiyar büyükanne koltuğuna oturmuştu. Küçük bir kız koşarak geldi, büyükannesinin yanaklarını öptü. Bu, küçük bir hizmetçi kızdı.

Ama öpücüğü, dünyanın en değerli hazinelerine eşitti... Nedeniyse cancağın, içten olmasıydı. Benim masalım da burada bitti küçük kız... Daha fazla bir şey öğrenemedim, ne yapayım...»

Gerda içini çekerek kendi kendine söylendi:

«Zavallı büyükannem... Her halde beni arıyordur. Ben Kay için nasıl üzülüyorsam, o da benim için kimbilir ne kadar üzülüyordur. Ama onu fazla üzmeden eve döneceğim... Hem de Kay'ı da yanıma almış olarak.. Bu çiçekleri daha fazla dinlememe gerek yok. Ne bencil şeylermiş bunlar?»

Bunları söyledikten sonra, daha da yol alabilmek için eteklerini kaldırdı, bahçenin öteki başına koştu. Kapı kapalıydı, ama bütün gücüyle sürgüye asıldı ve kapıyı açtı. Gerda çıplak ayakla koşmaya başladı.

Koşarken üç kere yavaşladı arkasına baktı. Peşi sıra gelen olmadığını görünce, büyük bir taşın üzerine oturdu, etrafına bakındı, yorgunluk giderdi. Yazın bitmek üzere olduğu, nerdeyse güzün yaklaştığını gördü. O güzel bahçede zamanın akışını farkedememişti. Orada güneş her gün aynı sıcaklıkta olduğu için mevsimler birbirine karışıyor, yaz kıştan, bahar güzden ayrılamıyordu.

«Ne kadar gecikmişim!» diye kendi kendine konuştu. «Nasıl oldu bu? Neredeyse kışa gireceğiz... Hemen yola koyulmalı... Yitirecek zaman yok...»

Yürümek için ayağa kalktı... Elleri, kolları, yorgunluktan kopacak hale gelmiş, minimini ayakları yara bere içinde kalmıştı. Hava kötü, ortalığın görünümü iç karartıcıydı. Gökyüzü donuk ve soğuktu Ağaçlarda yaprak vardı, ama sararmışlardı. Çoğu da birer birer düşüyordu. Çakal eriği dışında tüm ağaçlar yemişlerini dökmüştü. Zaten çakal eriğinin meyveleri de o kadar ekşi ve acı olurdu ki kimse yemeye cesaret edemezdi.

Ne kadar iç karartıcıydı dünyanın şimdiki hali... Her şey, kararmaya yüz tutmuş, çatık kaşlı ve asık suratlı...

DÖRDÜNCÜ MASAL

PRENSLE PRENSES

Gerda çok geçmeden yine durmak gereğini duydu. Artık yürüyecek hali kalmamıştı çünkü... Dinlenirken, bir iri kuzgunun tam karşısındaki ağaca tünemiş merakla kendisine baktığını görür. Kuzgun başını sağa sola sallayıp hırıltılı sesiyle bağırmağa başladı:

«Gak! Gak!»

Buralarda belki «Günaydın!» demenin yolu buydu... Hayvancağızın sesi de pek bozuktu. Gerda buna üzülmemişti. Çünkü kendisine karşı hiçbir kötü niyeti olmadığını anlamıştı.

Kuzgun, ona tek başına böyle nereye gittiğini sordu.

Gerda bu sözler arasında yalnız «tek başına»yı anlamıştı. Ama Kuzgun'un ne demek istediğini bu sözden çıkarmakta güçlük çekmedi. Öyküsünü bir bir anlattı. Sonunda da Kuzgun'a arkada-

şı Kay'ı görüp görmediğini sordu. Kuş, başını ciddi ciddi sallayarak cevap verdi:

«Belki görmüşümdür. Olabilir...»

Gerda çok sevnmişti:

«Nasıl, onu gördün mü?» demekten kendisini alamadı.

Kızcağız, yanına yaklaşan Kuzgun'u kolları arasına almış, durmadan okşuyor; hayvancığın soluğunu kesecek kadar kuvvetle bağrına bastırarak öpüyordu.

Kuzgun çırpınmaya başlamıştı:

«Aman! Yavaş ol! Boğuluyorum... Biraz dur bakalım... Birini tanıyorum... Yani tahmin ediyorum. Belki de o senin arkadaşındır. Evet, evet, o Küçük Kay olabilir... Daha fazlasını bilemiyorum. Ama görünüşe bakılırsa seni unutmuş olmalı... Çünkü prensesinden başkasını düşündüğü yoktu.»

«Prenses mi?» diye sordu Gerda. «Şimdi o, bir prensesin yanında mı-»

«Evet, öyle sanırım... Ben senin dilini pek beceremiyorum. Gülünç olmaktan bıktım. Sen kuşdili bilmiyor musun?»

«Hayır, hiç öğrenemedim. Büyükannem bilirdi. Bana niye öğretmedi acaba?»

«Zararı yok üzülme. Seninle konuşurken hata yapmamaya çalışacağım. Ama, az önceki gibi yanlışlıklar yaparsam herhalde, kusura bakmazsın.»

Kuzgun şu öyküyle sürdürdü konuşmasını:

«Bu ülkede bir prenses hüküm sürüyor. Melek kadar güzeldir o... Aynı zamanda çok da akıllıdır. Her şeyi okur, ama akıllı olduğu için tüm okuduklarını unutmayı ihmal etmez.

Geçenlerde tahtında oturuyordu. Sırası gelmişken taht sahibi olmanın hiç de öyle zannedildiği gibi hoş bir şey olmadığını söylemeliyim. Hele mutlu olmak için hiç mi hiç yeterli değil... Ne yapsın? Bizim prenses de, gönlünü eğlendirmek için şarkı söylemeye başladı. Şarkının nakaratı tesadüfen şöyleydi:

«Ne diye evlenmiyecekmişim?»

Nakaratı söylerken Prenses'in aklına şunlar geldi:

«Ne diye evlenmiyorum ben sanki?»

Konuşmasını, sohbet etmesini, sorduğu sorulara cevap vermesini bilen bir koca olmalıydı bu. Prenses, öyle çok iddialı, cansıkıcı, kibirli adamlardan pek hoşlanmazdı. Nedimelerini yanına çağırdı ve onlara düşündüklerini anlatmaya başladı...

Nedimeler:

«Aman ne güzel bir fikir!» dediler. «Biz de her gün «Sevgili prensesimiz niçin evlenmiyor?» deyip duruyorduk.»

Öykünün burasında Kuzgun bir açıklama yaptı:

«Sana anlattıklarımın hepsi doğrudur, kuşkulanma sakın! Bana bunları hep sarayda dolaşan nişanlım anlattı.»

Kuzgunun nişanlısı da elbette bir kuzgundu, ama bir saray kuzgunu. Kuzgun hiç kuzgundan başkasıyla evlenir mi? Biz öykümüzü dinlemeye devam edelim.

Kuzgun anlatmaya yeniden başladı:

«Ülkede çıkan gazetelerde bu amaçla prensesin adının ilk harflerinden oluşan duyurular yayımlandı. Bu duyurularla boyu posu yerinde, tüm yakışıklı delikanlıların saraya gidip prensesle görüşmeleri açıklanıyordu. Bunlar arasından güzel konuşan, düşüncelerini kendini sıkmadan rahatça dile getirebilen delikanlı prensesin kocası olacaktı.»

Kuzgun sürdürüyordu konuşmasını:

«Evet, evet! İnan bana, olup bitenleri dosdoğru anlatıyorum sana. Hiçbir şey katmış değilim.

Delikanlılar alay alay prensesin sarayına koştular. Fakat hepsi de, birbirinin ardı sıra, yaka paça dışarı edildi. Daha saraya varmadan, sokakta bülbül gibi konuşuyorlar, kendilerinden başkasına şans tanımıyorlardı. Saray kapısından içeri girip de sırmalı muhafızların arasından geçtilermi eski güvenlerini yitiriyorlar, garip bir duyguyla ürpermeye başlıyorlardı. Süslü giysiler içindeki uşaklar onları tören merdivenlerinden yukarı çıkarıp sayısız avizelerle aydınlanmış geniş salonlara götürünce, zavallıcıkların zihinleri büsbütün karışıyor, ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Prensesin oturduğu tahtın karşısına gelince de dilleri damaklarına dolaşıyor, kendilerine söy-

lenen sözlerin ancak duyabildikleri son kelimesini papağanlar gibi tekrarlamaktan başka bir şey yapamıyorlardı. Boyuna hık mık edip durmaları da prensesin hiç hoşuna gitmiyor, geleni yüz geri ediyordu...

Delikanlıların bu beceriksizliğini görsen, buncağızların büyülendikleri için bu hale geldiklerini, dillerinin bağlandığını sanırdım. Oysa saraydan çıkıp da sokağa yeniden ayak basınca dilleri çözülüyor ve bülbül gibi şakımaya başlıyorlardı.

İlk gün ve ertesi gün hep böyle geçti. Kapı dışarı edilmelerine aldırmadan birbiri peşisıra yerden biter gibi geliyorlardı. Şehrin kapılarından saraya girişine kadar yol kendini prensese beğendirmek isteyen delikanlılarla dolmuştu. Kendi gözlerimle gördüm, bu yüzden pek abartmadan söylüyorum...

Sokakta içeri girmek için sıra bekleyenler, susayıp acıkıyorlardı. Başlarına gelebilecekleri tahmin edenler, yanlarında yiyecek de getirmişlerdi. Ama öyle hırslıydılar ki susuzluktan kırılan arkadaşlarına bir yudum su vermiyorlar, «Adam sen de... Susuzluktan dilleri kurusun da prensesin karşısında konuşamasınlar...» diyerek bencilliklerini ortaya döküyorlardı.»

Gerda dayanamadı:

«Ama, Kay? Arkadaşım küçük Kay? O ne zaman geldi saraya? O da o kalabalığın içinde miydi yoksa?»

Kuzgun atıldı:

«Bekle biraz, ne kadar da sabırsız bir çocukmuşsun. Ben de onu söyleyecektim zaten.

Efendim, üçüncü gün, küçük bir delikanlı ortaya çıktı. Ötekiler kendilerine soyluluk havası vermek için atla, arabayla geldikleri halde, o yayan yapıldak yürüyordu. Neşeli neşeli sarayın kapısına doğru yaklaştı. Gözleri, tıpkı seninkiler gibi parıldıyordu. Uzun ve çok güzel saçları vardı. Ama elbisesi pek iyi değildi.»

Gerda haykırdı:

«Ah Kay'dır o! Mutlaka odur!»

«Omuzunda küçük bir bavul taşıyordu.»

«Evet, evet kızak... Büyük meydana giderken de kızağı yanındaydı.»

«Olabilir... Ben yakından görmüş değilim onu. Ama nişanlım anlatmıştı. Hiç yalan söylemez o. Sarayın kapısına varınca, kapıcılardan, üniformalı muhafızlardan, cicili bicili uşaklardan sıkılıp şaşırmamış... Merdivenin altında kendisini bekletmek istiyenlere biraz tebessüm ederek karşı çıkmış :

«Teşekkür ederim ilginize... Böyle ayakta bekletilmekten hiç hoşlanmam...»

Bunu söyler söylemez yukarıya çıkmış. Parlak avizelerin aydınlattığı salona girmiş. Gözleri kamaşmadığı gibi hiç şaşırmamış da.. Orada devlet büyükleri ve ileri gelen kimseler gürültü etmemek için özen gösteriyor, tahtın çevresinde

saygı ile duruyorlarmış. Bizim küçük delikanlı hiç oralı olmamış...»

Gerda konuşmadan duramıyordu:

«O çocuk mutlaka Kay'dır... Biliyorum, çekip gitmeden az önce yeni ayakkabılar alınmıştı. Büyük meydana gittiği gün, ayakkabılarının gıcırtısını ben de duymuştum.»

Kuzgun devam etti:

«Evet, kunduraları fena halde gıcırdıyormuş. Ama o hiç aldırış etmemiş.. Prensese doğru cesaretle yürümüş, Prensesin etrafında nedimeleri, hizmetçileri varmış; görkemli şövalyeleri de oradaymış. Şövalyelerin arkasında uşakları varmış. En kibirli, en asık suratlı ve çatık kaşlı olanlar da, işte bu uşaklarmış.. Bizim delikanlı, bunlara dönüp bakmamış bile...»

Gerda dayanamadı:

«Bu kadar kibar ve soylu kişilerin arasından oralı olmadan yürüyüp geçmek, ne kadar zordur kimbilir? Peki, en sonunda Kay prensesle evlenebilmiş mi?»

«Vallahi,» dedi Kuzgun; «Eğer ben kuzgun olmasaydım, onun kocam olmasını isterdim. O delikanlı benim hoşlandığım davranışları yapıyor, söylemek istediklerimi söylüyor... Nişanlım, Prensesle neler konuştuğunu anlattı da, ondan biliyorum. Neşeli, sevimli, kibar bir çocukmuş. Prensesle evlenmek için değil de, onun söylendiği kadar ince ve şakacı olup olmadığını anlamak için saraya geldiğinden hiç sıkılmadan, kekele-

meden konuşmuş. Bakmış ki, prenses söylendiği kadar ince ve şakacı... Üstelik Prenses de onu isteklerine uygun bulmuş, beğenmiş...»

«Elbette!» dedi Gerda... «Neler bilmezdi ki o! Kesirli hesapları bile aklından yapardı. Bana bak Kuzgun, beni o saraya götürür müsün?»

Kuzgun telâşlandı:

«Kardeş seni saraya götürmek mi? Doğrusu benden hiç de kolay olmayan bir şey istiyorsun. Ama yine de nişanlımla bir görüşmem gerek... Belki o, bu işin bir yolunu bulur. Ama ben yine de söylemiş olayım. Bugüne kadar senin gibi yoksul bir kız saraya adım atamamıştır. Bunu böylece bil de başına neler gelebileceğini tahmin et.»

«Ne zararı var?» diye diretti Gerda. «Kay iyi çocuktur. Benim geldiğimi duyar duymaz, hemen koşup gelir, beni içeriye alır...»

«Madem ki öyle, sen bilirsin... Gidelim de başının çaresine bak. Saray öyle sandığın gibi uzakta değil. Sen beni bahçede parmaklığın önünde beklersin.»

Kuzgun, başıyla Gerda'ya bir selâm verip havalandı. Akşam hava kararıktan sonra döndü:

«Nişanlımdan sana selâm getirdim. Hem şu bir dilim ekmeği de sana o gönderdi. Saray mutfağından aşırmış. Karnın açtır diye düşündü de. Ama saraya girmeye gelince, artık onu unut. Yalınayak olduğun için görevliler sana göz yummazlar. Ağlama canım! Varsın bırakmasın onlar. Biz

yolunu bulur seni saraya sokarız. Nişanlım, ben ne istersem yapar. Bana «Burada gizli bir merdiven var, oradan düğün odasına çıkılıyor.» demişti. Anahtarın da nerede olduğunu biliyormuş...»

Kuzgun, Gerda'yı peşine takarak, saray bahçesinin geniş yolundan geçirtti. Yol boyunca ağaçlardan yapraklar birer birer düşüyor, sarayın cephesindeki ışıklar da birer birer sönüyordu. Işıklar bütünüyle sönüp ortalık iyice kararınca Kuzgun, çocuğu özellikle aralık bırakılmış basık bir kapının önüne getirdi.

Küçük kızın yüreği, korku ve sabırsızlıkla öyle atıyordu ki tarif edilemez. Ayaklarının ucuna basa basa, karanlıklar içinde ilerledi. Onu bu halde görenler kötülük etmeğe geldiğini sanırdı. Oysa kızcağız, Kay'ın orada olup olmadığını anlamaktan başka bir şey istemiyordu. Onu bulacağından emindi. Kuzgun'un yaptığı tarif Kay'ı öyle de andırıyordu ki... Bakışları parlak, saçları uzun ve güzel dilli tatlı bir çocuktu Kay. Kuzgun da böyle birini tarif ediyordu. Gerda Kay'ın kendisini beslediğini, eskiden olduğu gibi güler yüzle karşılayacağını sanıyordu.

Kendi kendine şunları mırıldandı:

«Beni görünce ne kadar şaşıracak! Hele kaybolduğundan beri herkesin nasıl üzülüp durduğunu, yollara baktığını öğrenince, ağlamaktan başka bir şey elinden gelmeyecek...»

Gerda ile iyiliksever Kuzgun merdivenlerden yukarıya çıktılar. Bir masanın üzerinde küçük

bir lamba yandığını gördüler. Kuzgun, yerde duruyor, zıplayarak ilerliyor, başını sağa sola çeviriyordu. Gerda, büyükannesinden öğrendiği gibi onu eğilerek selâmladı.

Kuzgun konuşmaya başladı:

«Nişanlım, sizi bana o kadar övdü ki anlatamam küçük hanım. Olanları öğrenince çok üzüldüm. Size yardım etmeye söz verdim. Şimdi, lütfen, şu lâmbayı alıp beni izler misiniz? Size yolu göstereyim. Sakın korkmayın. Buralarda kimse bizi görmeyecek.»

Gerda korkuyla cevap verdi:

«Bana, biri bizi izliyormuş gibi geldi.»

Gerçekten de duvarlarda yeleleri kabarmış, bacakları çöp gibi at hayalleri, sürek avına çıkmış köpekler, tazılar... Dört nala giden atların üzerindeki kibar hanımlar ve beyler iyice seçiliyordu.

Kuzgun açıklama yaptı:

«Bunlar, hayalettirler. Prensesle prensin akıllarını rüyaların çılgın yarışına götürmek için buralara gelirler. Böyle olması, sizin için daha iyi. Çünkü prensle prenses artık daldıkları tatlı uykularından uyanamazlar. Siz de onları rahatca seyredebilirsiniz. Artık söylemeye gerek olmadığını bilirsiniz... Gerçekte prensesin gözüne girip de yükselecek olursanız, size yardım eden nişanlımı ve beni unutmayacağımızı umarım.»

Dişi kuzgun, «Elbette canım!» diye cevap verdi. «Bu da söz mü?»

Bu sözler, zavallı kuzgunların pek iyi bir terbiye görmediklerini gösteriyordu. Hep birlikte biraz daha yol aldıktan sonra duvarları, çiçeklerle bezenmiş bir salona girdiler. Az önce Gerda'yı korkutan düşler de o sırada geri dönmekteydiler. O kadar hızlı at koşturuyorlardı ki, Gerda bunların neyi alıp götürdüğünü farkedemedi. Sonra ikinci bir salona daha ulaştılar. Ardından da bir üçüncüsüne. Bu salonların tümü birbirinden gözalıcıydı. Görenin aklını başından alabilecek güzellikte olan bu salonlar Gerda'yı etkilemedi bile. Gerda da hep arkadaşı Kay'ı düşündüğü için ortalığa alıcı gözüyle bakmak elinden gelmiyordu.

Sonunda yatak odasına girdiler. Odanın tavanı, dilimli bir büyük tacı andırıyordu. Ortada yerde kalın bir altın sütun üzerine zambak biçiminde iki yatak oturtulmuştu. Yataklardan biri bembeyaz. Öteki ateş gibi kırmızıydı. Beyaz olanında Prenses, kırmızısında da prens yatıyordu.

Gerda arkadaşı Kay'ı bulacağından emin olarak kırmızı yatağa yaklaştı. Yatağın üzerindeki kıpkırmızı yapraklardan birini kaldırdı. Yataktaki delikanlı, yüzünü kollariyle kapadığı için kim olduğu açıkça belli olmuyordu. Gerda, prensin biraz esmer bir delikanlı olduğunu gördü. Kuşkulandı, ama ne olur ne olmaz diye kesin karar vermekten çekiniyordu.

«Kay! Hey Kay!» diye seslendi ve uyanınca da

yüzünü iyi görsün diye, elindeki lâmbayı öne doğru uzattı. Prens uyandı ve başını kaldırdı.

Fakat ne yazık ki bu, onun arkadaşı küçük Kay değildi. Yalnız boynu birazcık onunkini andırıyordu. Ama yine de yakışıklı bir çocuktu doğrusu.

Bu sırada, prenses de beyazlıklar içinden sevimli yüzünü uzatmış, odaya kimin girdiğini soruyordu. Küçük Gerda, önce hıçkırıklar içinde, bir tek kelime bile söyleyemedi. Sonra başından geçenlerin hepsini birer birer anlattı. İki Kuzgun'un kendisine karşı ne kadar iyi davrandıklarını bile gizlemedi.

Prensesle prens, küçük kıza acıdılar:

«Zavallı yavrucak...» dediler. İyiliksever Kuzgunlara güzel sözler söylediler. Ayrıca tören kurallarına uymadıkları için onlara darılmadıklarını belirttiler. Ama bir daha böyle bir iş yapmamalarını da söylemeden duramadılar. Hatta onlara bir ödül, vereceklerini bile söylediler.

«Tek başınıza yaşamak için eski bir çan kulesi mi istersiniz, yoksa saray kuzgunları arasına alınmayı mı? Saraya girerseniz tüm sofra artıklarımız sizin olur.»

Kuzgunlar, minnet duygularını belirtmek için kanatlarını açıp yerlere kadar eğildiler. Prenses ve prensten saraya kabul buyurulmalarını istediler.

«Bildiğiniz gibi kuzgunlar çok uzun yıllar yaşarlar. Saraya kabul edilecek olursak, yaşlanıp da

elden ayaktan kesilirsek, sayenizde yiyecek sıkıntısı çekmeyiz.»

Prens, ayağa kalkıp yatağına Gerda'yı yatırdı. Elinden başka bir şey gelmiyordu. Küçük kız, ellerini birbirine kavuşturarak, sevinçle mırıldandı:

«Tanrım,» dedi; «insanlar, hayvanlar ne de iyi davranıyorlar bana...»

Sonra gözlerini yumdu, derin bir uykuya daldı. Düşlerimizi süsleyen hayaller Gerda'ya doğru koşuştular. Yüzleri meleklerinki gibiydi. İçlerinden biri küçük bir kızağı arkasından iterek Gerda'ya yaklaştırdı. Kızağın içinde Gerda'nın küçük arkadaşı Kay vardı. Gülümseyerek Gerda'ya bakıyordu. Ne yazık ki Gerda o sevinçle uyanınca, az önce gördüğü her şey birdenbire kayboluverdi.

Ertesi sabah, ona baştan ayağa kadar ipekler, kadifeler giydirdiler. Prenses, yaşamı boyunca mutlu olsun diye sarayda kalmasını bile önerdi. Fakat Gerda bu çok ince öneriyi kabul edemedi. Yalnız sevgili arkadaşı Kay'ı bulmak umuduyla tekrar yola çıkmak için küçük bir araba, bir at, bir çift de ayakkabı istedi.

Kendisine hemen çok güzel bir çift ayakkabı verdiler. «Hoşça kalın» deyip yola koyulacakken gözüne sarayın avlusunda bir şeyler ilişti. Üzeri saray armalarıyla süslü yepyeni bir araba kendisini bekliyordu. Arabanın içi ağzına kadar yiyecek doluydu. Bir sandığa da yemiş ve çörek

doldurmuşlardı. Arabacı, uşak ve bir seyis bile vardı.

Prensle prenses Küçük Gerda'nın arabaya binmesine yardım ettiler, ona yaşam boyu mutluluklar dilediler. Nişanlı kuzgunlar evlenmişlerdi. Dişi Kuzgun Gerda'yla birlikte arabaya bindi, dip tarafa yerleşti. Arabada kızın karşısına geçip oturmak, ona ters geliyordu. Erkek kuzgun ise, Gerda'ya eşlik edemediği için üzgün olduğunu söyledi. Çünkü, kendisini hiç de iyi hissetmiyordu. Sarayın sofra artıklarını yemeğe başladıktan beri midesi bozulmuştu. Yine de arabanın kapısına kadar geldi, onları uğurladı.

Prensle prenses, «Güle güle! Güle güle!» dediler.

Kırbaç şakladı... Çok kısa bir sürede epeyce yol alınmıştı. Dişi Kuzgun Gerda'dan izin istedi. Küçük kıza gönülden bağlanmıştı ve ondan ayrılacağı için çok üzülüyordu. Uçtu ve bir ağacın tepesine kondu. Bir güneş gibi parlıyan Gerda'nın arabası gözden kaybolunca kadar, ağacın tepesinde el sallar gibi kanatlarını çırptı. Az sonra araba görülmez olmuş, Dişi Kuzgun da saraya, eşinin yanına doğru kanat çırpmaya başlamıştı...

BEŞİNCİ MASAL

GERDA İLE HAYDUTLARIN KIZI

Araba bir süre sonra karanlık ormana daldı. Altından yapıldığı için, pırıltıları etrafı oldukça iyi aydınlatıyordu. Bu pırıltılar doğal olarak ormanda bulunan tüm canlıların dikkatini çekmekteydi. Bunlar arasında ormanda gizlenmekte olan haydut çetesini de anmak zorundayız. Çünkü bunların masalımızla ilişkisi var.. Haydutlar, alevin etrafında uçuşan gece kelebekleri gibi arabanın başına toplandılar.

«Altın var! Burada altın var!» diye bağrışıyorlardı. Atları yakaladılar, arabacıyı, uşağı ve seyisi öldürdüler; her şeyi, Gerda'yı arabadan alıp kaçırdılar.

Çete reisinin yaşlı annesi Gerda'yı görünce dayanamadı:

«Ne kadar körpe, ne kadar tombul! Şuna bakın, sanki cevizle beslenmiş gibi!»

Kadının yüzünde, çenesinde kara kara uzun tüyler vardı. Kaşları hemen hemen gözlerini örtecek kadar kalındı.

«Eti kuzu eti kadar yumuşak ve lezzetli olsa gerek. Midemiz bayram edecek herhalde!»

«Yaşlı kadın bunları söylerken eline pek keskin ve parlak kocaman bir bıçak almıştı. Fakat birdenbire bağırdı:

«Ay! Ay!»

Sırtında taşıdığı torunu kulağını ısırmıştı. Vahşi bir kız çocuğuydu bu.

«Pis çocuk, sen de...» diyerek sarstı onu büyükanne. Tekrar Gerda'yı boğazlamaya davrandı. Kız cıyak cıyak bağırıyordu durmaksızın.

«Hayır! Benimle oynayacak o! Papuçlarını güzel elbisesini bana verecek... Benim yatağımda yatacak...»

Kimsenin kendisine aldırmadığını görünce deliye döndü. Tekrar büyükannesini ısırdı. Kadın, acıyla sıçramaya başladı. Başta çete reisi olmak üzere tüm haydutlar, yaşlı büyücünün hoplayışlarını görünce kahkaha atmaktan kendilerini alamadılar.

Kız tekrar tepiniyordu:

«Arabaya bineceğim! Arabaya bineceğim!»

Gayet arsız ve inatçı olduğu için bu isteğine boyun eğmek zorunda kaldılar. Kızı arabaya bindirdiler ve yanına küçük Gerda'yı oturttular. Araba, ormanın derinliklerine doğru yol alıyordu. Haydutun kızı, Gerda ile aynı yaştaydı. Yalnız,

ondan daha kısa ve daha kuvvetliydi. Teni esmer, gözleri siyahtı. Bakışları kuşkulu, hatta biraz da kederliydi. Birdenbire Gerda'yı tuttu, boynuna sarıldı ve uzun uzun öptü:

«Hiç korkma!» dedi. «Aramız bozulmadıkça seni öldürmelerine izin vermem. Çünkü bir prensese o kadar benziyorsun ki...»

Gerda korkuyla cevap verdi:

«Hayır, prenses değilim ben... Kay'ı aramak için yollara düştüm.»

Yola çıktığından beri başına gelenleri anlattı. Haydutun kızı kara kara gözlerini alabildiğine açarak, Gerda'nın anlattıklarını heyecanla dinliyordu. Sonra meydan okur gibi başını sallayarak konuştu:

«Ben sana darılsam da, onlar seni öldüremezler, artık... Seni, hiçbir zaman başkalarının eline bırakmam.»

Gerda'nın gözlerinden akan yaşları sildi. Sonra ellerini elbisesinin içine sokarak gülümsemeye çalıştı.

Araba hep yoluna devam ediyordu. Sonunda bir yerde durdu. Yarı yarıya yıkılmış, eski bir şatonun avlusuna girmişlerdi. Burası, ormanda yaşayan, yol kesip insanları soyan haydutların iniydi. Araba şatonun avlusuna girince, bakımsız dört bir yandan çığlık çığlığa kıyamet koparan sürüyle karga havalandı. Kocaman buldoklar başları yerde sıçrayarak arabaya doğru koşuştular. Bu köpeklerin insanı ürküten bir halleri var-

dı. Her biri, büyükçe bir adamı bir çırpıda paramparça edecek güçteydi. Havlamıyorlardı, çünkü küçüklüklerinden beri havlamaları yasaklanmıştı.

Şatonun avlusundaki koca koca taşlarla kaplı önü açık bir yerde büyük bir ateş yakılmıştı. Dumanlar tavana yükseliyor ve oradaki delikten dışarıya çıkıyordu. Ocaktaki koca bir kazanda çorba pişiyor, şişlere geçirilmiş etler kızartılıyordu.

Kızlara yiyecek ve içecek ikram ettiler.

Haydutun kızı:

«Sen,» dedi; «bizimle birlikte kalacaksın... Benimle ve hayvanlarımla...»

Bir köşeye çekildiler. Burada bir saman yığını ve eski halılar vardı. Sırıklara, tahtalara tünemiş yüzden fazla güvercin yukarılarda uyuyordu. Bazıları, kızların yaklaştığını görünce uyanır gibi oldular.

Haydutun kızı; «Bunların hepsi benim.» dedi. Birinin ayaklarından tuttu. Çırpınan güvercini Gerda'ya doğru fırlattı:

«Öp şunu!» dedi. Gerda'nın şaşkınlığına kahkahayla güldü.

«Bu güvercinlerin tümü ehlidir. Şu ikisiyse, yaban güvercinidir. Bunları serbest bırakmaya gelmez, uçup giderler hemencecik. Duvardaki şu küçük deliğe bile yaklaşmalarına izin vermem. Ayrıca içinde çok sevdiğim biri var: Adı Beh...»

Gitti, bir köşede bağlı duran bir ren geyiğini

ipinden tutarak alıp getirdi. Hayvanın boynunda parıltısı insanın gözünü kamaştıran güzel bir bakır tasma vardı.

«Bunu da,» dedi; «göz önünden ayırmaya gelmez... Yoksa başını alır geldiği yere gider. Her akşam, keskin bıçağımın ağzıyla boynunu gıdıklarım. Şaka bile olsa o, bundan hiç hoşlanmaz.»

Kız gerçekten böyle olduğunu göstermek istiyordu. Duvarın bir yarığına sakladığı uzun bir bıçağı çıkardı. Hayvana yaklaşarak boynuna sürtmeye başladı. Bıçağın bir hayvan için ne demek olduğunu çok iyi bilen zavallı geyik, korkudan çılgına dönerek sıçrıyor, debeleniyor, ipini koparak kaçmak istiyordu. Kız, onun bu durumuna katıla katıla gülüyordu. İyice gülüp kendinden geçecek gibi olunca sustu ve yattı, Gerda'yı da yanına yatırdı.

Gerda, kızın başucundaki kocaman bıçağa bakarak mırıldandı:

«Bıçağını yatarken de yanında bulundurur musun?» diye sordu.

«Evet!» dedi deli kız. «Ben hep bıçağımla yatarım. Ne olur, ne olmaz. Ama sen bana başından geçenleri bir daha anlatsana...»

Gerda daha önce arabada anlattıklarını yeniden anlatmaya başladı. Yaban güvercinleri kafeslere çekilmiş, derinden derine inlemeye başlamışlardı. Ötekiler ise başları kanatlarının altında sessiz sessiz uyuyorlardı. Haydutun kızı, bir kolunu Gerda'nın boynuna dolamış, öteki eli baş-

ucundaki bıçakta uykuya daldı. Az sonra da ortalığı ayağa kaldıracak bir gürültüyle horlamaya başladı. Fakat Küçük Gerda bir türlü uyuyamıyordu.

Gecenin serinliğinde ve çıt çıkmayan bu şatonun bahçesinde ateşin etrafına oturmuş olan haydutlar içki içiyorlar, şarkı söylüyorlardı. Yaşlı kadın önüne gelenle dansediyor, takla atıyordu. Gerda, bütün bu gördüklerinden tiksinti duymuştu.

Birdenbire yaban güvercinleri dile geldiler:

«Koş! Koş! Biz Küçük Kay'ı gördük. Beyaz kızağını beyaz bir tavuk çekiyordu. Kendisi, Karlar Kraliçesi'nin kızağındaydı. Bizim yaşadığımız ormanın yakınlarından geçtiler. O zaman biz, küçücüktük, yumurtadan yeni çıkmıştık. Henüz yuvamızdan uzaklaşacak durumda değildik. Karlar Kraliçesi buz gibi soluğuyla bizim ormana doğru üfleyince ikimiz dışında bütün yaban güvercini yavruları can verdi. Koş! Koş!»

Gerda elinde olmadan haykırdı:

«Ne diyorsunuz, dostlarım? Bu, Karlar Kraliçesi kimdir, nerede oturur? Sizler biliyor musunuz?»

«Her halde Laponya'da oturuyordur... Oraları her zaman karlar, buzlarla kaplıdır. İstersen şu Ren geyiğine git, sor».

Ren geyiği kendisine bir şey sorulmadan, adının geçtiğini duyunca söze karıştı:

«Evet, oralarda her yer, kar ve buzla kaplı-

dır. Pek hoştur oraları. Laponya'da yaşamak dünyanın en büyük mutluluğudur. O, uçsuz bucaksız, bembeyaz yaylalarda ne hoş günlerim geçti. Karlar Kraliçesi'nin yazlık sarayı oradadır. Asıl şatosu, Kuzey Kutbu yakınlarındaki Spitzberg adasındadır.»

Gerda kendi kendine iç çekti:

«Zavallı Kay, sevgili arkadaşım! Ne kadar da uzaklara gitmişsin...»

Reisin deli kızı uyanmıştı:

«Sesini kes artık...» dedi. «Yoksa bıçağımı batırırım karnına...»

Gerda hiç sesini çıkarmadı, uyuyormuş gibi yaptı. Ertesi sabah haydudun kızına yaban güvercinlerinin anlattıklarını aktardı. Kız, ciddi ciddi dinledi.

«Pekâlâ, öyle olsun! Ne yapalım?» dedi.

Sonra geyiğe döndü:

«Laponya'nın yolunu bilir misin sen?» diye sordu.

Doğup büyüdüğü yerlerin adını duyunca gözleri parlıyan geyik ileri atıldı:

«Burada oraları benden başka kim bilebilir?» dedi. «Orada doğdum, orada büyüdüm ben. Her zaman karlar içinde sıçrar oynardım.»

Kız, Gerda'ya döndü:

«Dinle beni,» dedi. «Bak, babamın adamları dışarıya çıkmış. Burada büyükannemden başka kimse yok. O burada kalır ama korkma... Öğleye doğru, büyük şişenin içinde kalan şarabı sonuna

kadar içer. İçkisini içtikten biraz sonra sızar kalır. O zaman, biz de yapacağımızı yaparız...»

Yatağından kalkan reisin kızı gidip büyükannesinin bıyıklarını çekerek yanaklarından öptü:

«Günaydın!» dedi.

Kadın, torununun yüzüne hızla bir yumruk indirdi. Öyle ki kızcağızın yüzü iyice kızarıp morardı. Bu yumruk kızgınlık belirtisi değil, bir sevgi gösterisiydi. Yaşlı kadın, torununu sevdiğini yumruk atmakla göstermeyi âdet haline getirmişti. Büyükanne, şişenin dibindeki şarabı içti ve sızdı. Kız da hemen Ren geyiğinin yanına gitti:

«Seni yanımdan ayırmak istemezdim,» dedi. «Bıçağımla boynunu kaşımak, pek hoşuma gidiyordu doğrusu. Haline gülüp duruyordum. Fakat, elden ne gelir... Durum değişti. Şimdi senin bağını çözeceğim, Lâponya'ya dönmen için seni serbest bırakacağım. Ama bir şartım var: Uçar gibi gidecek, şu küçük kızı da sırtında taşıyıp Karlar Kraliçesi'nin sarayına götüreceksin. Orada onun arkadaşı Küçük Kay var. Bu gece, bu kızın bana neler anlattığını anımsıyor olmalısın. Çünkü durmadan bizi dinliyordun.»

Ren geyiği sevincinden sıçradı. Biraz sakinleşince, Reisin kızı, Gerda'yı hayvanın sırtına bindirdi. Koşarken düşmesin diye, altına bir yastık koyup, kızı da sıkıca bağladı. Sonra Gerda'ya:

«Al,» dedi... İçi tüylü ayakkabılarını sana geri veriyorum, çünkü mevsim kış. Ama eldiven

bende kalacak, onu pek sevdim. Fakat minimini ellerinin buz kesilmesine de gönlüm razı değil. Bu yüzden büyükannemin tüylü eldivenlerini sana veriyorum. Ta dirseklerine kadar çekebilirsin. Giy de şu eldivenleri, bir bak. Aman, ne de komik... Kolların bizim ihtiyar keçinin o çirkin kollarına benzedi.»

Gerda sevincinden ağladı.

Kız ise daha soğukkanlı gözüküyordu:

«Böyle suratını buruşturup durma!» dedi. «Hiç hoşuma gitmiyor bu halin. Neşeli, memnun olmalısın. Şu iki ekmekle sucuğu da al. Yolda karnın acıkırsa bir güzel yersin.»

Yiyecekleri Ren geyiğinin sırtına bağlayan Reisin kızı, gidip kapıyı açtı, yolcuların, ardına düşmesinler diye bütün o kocaman köpekleri avluya topladı. Sonra da geyiğin ipini kesiverdi:

«Şimdi koş bakalım alabildiğine... Ama koşarken de sırtındaki küçük kızı unutma... Sakın düşmesin!»

Gerda, tüylü eldivenler içindeki ellerini haydutun kızına uzattı. Güleryüzlüydü, sevincini gizleyemiyordu. »Allaha ısmarladık!..» dedi. Daha Gerda sözünü yeni bitirmişti ki Ren geyiği ok gibi fırlayıp dağ tepe koşmaya başladı. Ormanı, bozkırları, bataklıkları arkada bıraktı. Sonra yine ormanlara daldı. Kurtlar uluyor, kargalar çığlık koparıyordu. Birdenbire, gökyüzünden demet demet ateş fışkırıyormuş gibi, ortalık alabildiğine aydınlık oldu.

Ren geyiği ilk kez konuştu:

«İşte,» dedi; «bizim ülkenin kutup güneşi... Şafak böyle olur buralarda! Bak, nasıl da parlıyor!»

Hızını bir kat daha arttırarak, geceyi gündüze kattı. Reisin kızının verdiği ekmeklerle sucuk da bitmişti. Tam bu sırada geyik Laponya'ya ayak bastıklarını söyledi.

ALTINCI MASAL

LAPONYALI YAŞLI KADINLA FİNLANDİYALI BÜYÜCÜ KADIN

Ren geyiği küçük ve eski bir kulübenin önünde durdu. Bu kulübenin acınacak bir görünüşü vardı. Çatısı neredeyse yere dokunacak gibiydi. Kapısı o kadar basıktı ki, içeriye girip çıkmak için yüzükoyun sürünmek gerekirdi. Bu kulübede bir Laponyalı yaşlı kadın yaşamaktaydı. O sırada yaşlı kadın balık pişiriyordu.

Ren geyiği, önce kendi macerasını, ardından da Gerda'nın başına gelenleri anlattı. Gerda soğuktan ağzını açıp konuşamayacak bir hale gelmişti.

Kadın acımıştı onlara:

«İkinizin de durumu pek iyi değil...» dedi. «Çünkü henüz yolunuzun sonuna varmış değilsiniz. Daha önünüzde günlerce sürecek bir yol var. Finlândiya içlerine doğru epeyce gitmeniz gerekecek. Karlar Kraliçesi Finlândiya'da oturur. Büyük

bir donanmayı andıran ışıklarını her akşam orada yakar. Ben şimdi mektup yazıp size vereceğim. Bunu Finlândiya'da bir kadın var, ona verin... O benim arkadaşımdır, size ne gerekirse yapar.»

Bu arada Gerda da biraz ısınmış kendine gelmişti. Kadın ona yiyecek ve içecek verdi. Yazdığı mektubu ülkesine kavuşmak isteyen Ren geyiğinin boynuna sıkı sıkıya bağladı. Gerda'yı da gideceği yere sağ salim götürmesi için ricada bulundu.

Hayvancağız uçar gibi yola koyuldu. Gökyüzü kıvılcımlarını saçıyor, bir kırmızıya, bir sarıya boyanıyor; yolu kutup şafağı aydınlatıyordu. Yolcular, en sonunda Finlândiya'ya vardılar. Mektup götürdükleri kadının kar altındaki evinin bacasına vurdular.

Kadın dışarı çıktı. Onları güleryüzle karşıladı. Evin içi hamam gibi sıcaktı. Bu yüzden kadın pek ince giysiler giyinmişti. Boyu pek kısa, eli yüzü pek kirliydi. Bunlara karşın iyi yürekli bir insan olduğu hemen belli oluyordu.

Hemen Gerda'nın giysisinin düğmelerini çözdü. Eldivenlerini, ayakkabılarını çıkardı. Böyle yapmasaydı, küçük çocuk sıcaktan bunalırdı. Sıcak başına vurmasın diye, geyiğin tepesine de bir buz parçası koydu. Hayvanın boynuna bağlanmış olan mektubu üç kere okuyup, ezberledi.

Ren geyiği önce kendi serüvenini, sonra da

Küçük Gerda'nın başına gelenleri anlattı. Yoksul kadın anlatılanları can kulağıyla dinliyor; küçük, zeki ve parlak gözlerini kırpıyor, hiçbir şey söylemiyordu.

Ren geyiği:

«Senin çok becerikli bir kadın olduğun belli...» dedi. «Herkesin bilmediği sırları da biliyor olmalısın. Bir karış ipliğe dört düğüm atarak, dünyanın bütün rüzgârlarını bağlayabilirsin... İlk düğüm çözülünce, meltem eser; ikincisi gemilerin yelkenlerini şişirip dalgalar üzerinde uçar gibi gitmesine yol açar.

Ren geyiği burada konuşmasına biraz ara verdi. Sonra hiçbir şey olmamış gibi devam etti:

«Üçüncüsüyle dördüncüsü çözülecek olursa, ormanları yere seren müthiş bir fırtına çıkar.»

Biraz daha sustuktan sonra :

«İçene on iki adamın kuvvetine denk kuvvet verecek iksir hazırlamayı da bilirsin. Acaba bu kız için de o iksirden biraz veremez misin? Ne olur, ona biraz ver de Karlar Kraliçesiyle başa çıkabilsin.»

Kadın mırıltıya benzer bir sesle cevap verdi:

«On iki adamın gücüne eşit, bir güç ha! Evet, hakkın var yapabilirim onu... İşine çok yarar mı dersin?»

Yatağının altından dörde katlanmış bir deri çıkardı. Katlarını açtı ve üstündeki garip yazıları okumaya başladı. Bu yazılara anlam vermek için

kendini o kadar sıkıyordu ki, iplik iplik terler dökülüyordu alnından. Bir aralık yorgunluktan güçsüz düştü, bayılacak gibi oldu. Neredeyse okumaktan vazgeçecekti. Fakat iyi yürekli Ren geyiği küçük Gerda için kadına yalvarıyor, yardım etmesini rica ediyordu. Kadın bu yalvarmalara dayanamadı. Göz kırptı ve tekrar okumaya koyuldu. Sonra geyiği alıp bir köşeye götürdü, başına tekrar buz koydu ve kulağına şunları fısıldadı:

«Bu derideki sihirli yazılardan çıkardığıma göre, Küçük Kay'ın, Karlar Kraliçesi'nin yanında olduğu anlaşıldı. Orada pek mutlu. Her istediği şey elinin altında... Ona kalırsa bulunduğu yer bir küçük cennet! Ama yüreğinde bir cam kırığı bulunduğu için böyle sanıyor. Hani şu parçaları dünyaya yayılan sihirli ayna vardı ya, onun camından... Sonra gözünde de aynı aynanın camından toz büyüklüğünde bir kırıntı var. Tüm duygularını ve düşüncelerini bozuyor. Bunları çıkarıp atmamız gerekiyor. Yoksa o çocuk hiçbir zaman özgürlüğüne kavuşamaz. Karlar Kraliçesi'nin tutsağı olmaya devam eder.»

Ren geyiği yalvarıyordu:

«Acaba bu küçük kıza, kraliçenin büyüsünü bozmak gücünü veremez misin?»

«Ben ona kendi gücünden daha büyüğünü veremem. İnsan, hayvan bütün varlıklar ona hizmet ediyor. Yalınayak dünyanın yarısını dolaş-

mış birisi o. Bizden kuvvet almasına gerek yok ki... İçinin temiz olması yetiyor güçlü olmasına... Kendi başına Karlar Kraliçesi'nin sarayına gidip Küçük Kay'ı kurtaramaz ve bütün bu kötülüklere sebep olan o iki cam kırığını çıkarıp atamazsa, biz ona ne yapabiliriz ki! Sen onu sırtına alıp kraliçenin sarayının bahçe kapısına kadar götür. Bahçe buraya fazla uzak değil. Kızı, orada, karların ortasındaki kırmızı yemişli bir çalılığın yanına bırak. Haydi koş bakalım! Sakın yolda gördüğün Ren geyikleriyle gevezelik edip de kızı geç bırakma!»

Finlandiyalı Kadın Gerda'yı tekrar geyiğin sırtına bindirdi. Hayvan ok gibi yerinden fırlamış, yol almaya başlamıştı bile.

Küçük kız geyiğe seslendi:

«Dur! Ne ayaklarımda ayakkabılarım ne de ellerimde tüylü eldivenlerim var? Donarız yolumuza böyle devam edersek...»

Gerda ancak o dondurucu soğuğu yiyince bunun farkına varmıştı. Fakat geyik geri dönmeye bir türlü razı olmadı. Bir solukta o kırmızı yemişleri göze çarpan çalılığa vardı. Çocuğu oraya bıraktı, gözlerinden öptü ve rüzgar gibi gerisin geriye döndü. Zavallı hayvanın gözlerinden yaşlar boşanıyordu.

Zavallı küçük kız, ayakları çıplak, elleri açık soğukta kalmıştı. Üstelik tek başınaydı... Elin-

den geldiği kadar hızla koştu... Gözlerine bir sürü kar tanesi ilişti. Bunlar, kutup şafağıyla aydınlanmış olan bulutsuz gökyüzünden düşmüyor, yerden biraz yukarıda düzenli bir biçimde koşuyorlardı. Kıza doğru yaklaştıkça, her birinin ne kadar iri olduğu açıkça belli oluyordu.

Aklına büyüteçle baktığı kar taneleri geldi. O zaman taneler gözüne o kadar büyük, o kadar düzenli görünmüştü ki... Hele bu kez gördükleri, daha da iri, daha da korkunçtular. Sonra canlı gibiydiler.. Karlar Kraliçesi'nin askerleri olmalıydılar.

Kimisi kirpiye, kimisi de birbirlerine kenetlenmiş başlarını dışarıya uzatmış yılan topaklarına benziyordu. Kimisiyse tüyleri diken diken olmuş, ayıları andırıyordu. Hepsi, gözleri kamaştıracak kadar beyaz, bembeyazdı...

Düzenli asker birlikleri gibi ilerliyorlardı. O zaman küçük kız içinden dua etmeye başladı. Soğuk o kadar şiddetliydi ki, dua ettikçe soluğu ağzından buhar gibi çıkıyordu. Bu buhar gittikçe koyulaştı ve içinden küçük küçük iyilik perileri oluşmaya başladı. İyilik perileri yere düşünce hemen büyüyor, kocaman birer asker oluyorlardı. Hepsinin başında miğfer, kollarında kalkan, ellerinde mızrak vardı. Çocuk duasını yeni bitirmişti ki bitirdiği zaman, etrafında bu iyilik perilerinden bir ordu birikmişti sanki.

İyilik perileri korkunç kar tanelerine saldır-

dılar. Kalkanlarıyla korunup mızraklariyle onları geri püskürttüler, paramparça ettiler.

Küçük Gerda bütün cesaretini toplayarak, ileriye doğru yürüdü. Periler soğuk dondurmasın diye, kızın ellerini, ayaklarını okşuyorlardı. Nihayet Karlar Kraliçesi'nin sarayına yaklaştı.

Şimdi, bu sırada Küçük Kay'ın ne yaptığını öğrenelim. Elbette Gerda'yı düşünmüyordu, kızın o anda orada, pek yakında bulunduğu bile hiç aklından geçmiyordu.

YEDİNCİ MASAL

KRALİÇE'NİN SARAYI

Kraliçe'nin sarayının duvarları, rüzgârların çekip getirerek yığdığı karlarla yapılmıştı. Pencere ve kapıları da rüzgârların kardan duvarları oyması sonucu açılmıştı. Sarayda yüze yakın salon vardı. En büyüğünü baştan başa gezmek saatler sürebilirdi.

Bu salonlar, kutup şafağının göz kamaştırıcı ışığıyla aydınlanmıştı. Her şey parlıyor ve insanın gözünü açmasına izin vermiyordu. Issızlık ve soğuk da alabildiğine dehşet vericiydi...

Bu sarayda şenlikler yapıldığı, ziyafetler verildiği görülmüş değildi. Soğuktan ve gıdasızlıktan bunalmış olan beyaz ayıları davet edip bir balo vermekten kolay ne olabilirdi? Fırtınanın uğultusu orkestra yerine geçer, beyaz ayılar da bu baloya yakışırdı doğrusu. Saraya yöredeki beyaz tilkilerin sokulduğu da görülmemişti. Öteki

saraylarda olduğu gibi tilki hanımların buraya toplanıp gevezelik etmesine, onu bunu çekiştirmesine asla izin verilmezdi.

Karlar Kraliçesi'nin sarayında her yer geniş ve boştu... Kutup şafaklarının hep aynı ölçüde artıp eksilen ışığı buraya düşen insanın iliklerini donduracak kadar soğuktu.

Salonların en büyüğünde, baştan sona kadar donmuş bir göl vardı. Bu gölün buzu yarık yarık olmuş, binlerce ve binlerce parçaya ayrılmıştı. Bu parçaların hepsi birbirinin aynıydı. Karlar Kraliçesi sarayında bulunduğu zaman, bu buz örtüsünün ortasında kurulmuş olan tahtında otururdu.

Küçük Kay, soğuktan morarmış, kapkara olmuş gibiydi. Ama farkında değildi. Karlar Kraliçesi onu bir öpücükle ürpertilerden kurtarmıştı. Zaten yüreği de buz kesilmişti. Ellerinde gölün üzerini örten o yassı ve düzgün buz parçalarından birkaçı vardı. Bunları, iskambil falı açar gibi birbirinin yanına diziyordu. Bu buz parçalarıyla garip ve tuhaf şekiller yapmak için uğraşıyor, kendini bütünüyle, oynadığı bu oyuna veriyordu. Çinlilerin alkıl almaz oyunlarından daha da kafa yorucu olan bu oyuna sarayda büyük zekâ falı deniliyordu.

Dünyada var olan hiçbir şeye benzemeyen o karmakarışık biçimler, Kay'a olağanüstü güzellikte görünüyordu. Bunun sebebi, daha önce gözüne kaçmış olan o cam kırığıydı.

Kay, bu buz parçalarıyla bazen harfler, bazen de kelimeler oluşturuyordu. O anda da boyuna sonsuzluk sözünü yazmaya çalışıyordu. Uzun zamandan beri bununla uğraşıyor, ama bir türlü üstesinden gelemiyordu.

Karlar Kraliçesi ona:

«Bu kelimeyi yazmayı başarırsan özgürlüğüne kavuşursun. Sana hem dünyanın tümünü veririm, hem de bir çift yepyeni paten...»

Kay olanca gücüyle çalışıyor, denemedik yol bırakmıyor, yine de başarı gösteremiyordu.

Karlar Kraliçesi:

«Gidip sıcak ülkeleri bir dolaşayım...» dedi. «Büyük kazanlara bir göz atmanın zamanı geldi. Belki tepelerindeki kar eriyip bitmiştir...»

Kraliçe büyük kazanlar sözüyle Etna ve Vezüv yanardağlarını kastediyordu.

Hemen havalanıp gözden kayboldu. Kay, göz alabildiğine uzanan o geniş salonda tek başına kaldı. Buz parçalarının üzerine eğilmiş, amacına ulaşmak için onları nasıl sıralaması gerektiğini düşünüyor; türlü türlü yollar deneyip kafa yoruyordu. Onun öyle kaskatı hareketsiz duruşunu gören insan acırdı elinde olmadan. Çünkü donmuş gibi bir hali vardı.

Tam o sırada bizim Küçük Gerda sarayın büyük kapısından içeriye girdi. Gerçi zorlu bir rüzgâr kapıyı tıkamıştı, ama Küçük Gerda içinden dua etmeye başlayınca rüzgâr hafifledi ve az sonra da dindi. Bunu fırsat bilen küçük kız, büyük

salona daldı. Birdenbire arkadaşı Kay'ı gördü... Görür görmez tanıdı, koştu, boynuna sarıldı...

«Kay, sevgili arkadaşım Kay...» diye bağırdı. «Seni en sonunda buldum!»

Kay, hiç oralı olmadı... Sessizce önüne bakıyor, gözlerini buz parçalarından ayırmıyordu. O anda Küçük Gerda'nın gözlerinden üzüntü dolu sıcak yaşlar boşandı. Bu yaşlar Kay'ın göğsüne düştü, oradan yüreğine kadar işledi ve oradaki buzu eritti. Öyle ki, o kötü cam kırığı da eriyen buzla birlikte akıp bilinmeyen yerlere doğru gitti.

Kay başını kaldırıp Gerda'ya baktı. Küçük kız çok önceleri, evlerinin damı üstündeki asma bahçelerinde olduğu gibi, ona kendi şarkılarını söyledi:

Gülen güller açıldı bahçemizde. Sevgiler yeşeriyor içimizde...

Küçük Kay şarkıyı duyunca ağlamaya başladı. Gözlerinden yaşlar döküldü ve o kötülük kaynağı cam parçası da bu yaşlara karışarak akıp gitti. Artık Küçük Kay, arkadaşı Gerda'yı tanımıştı. Sevinçle coşarak bağırdı:

«Sevgili arkadaşım Gerda! Bu kadar zaman neredeydin? Ya ben, neredeyim?»

Dört bir yanına bakındıktan sonra:

«Yarabbi, burası ne kadar da soğuk! Ne korkunç sessizlik bu!»

Titreye titreye gidip Gerda'ya sokuldu Küçük Kay. Gerda ise, arkadaşını en sonunda bul-

duğu için çok,keyifliydi. Bir yandan gülüyor, bir yandan ağlıyordu... İki arkadaşın bu sevimli ve güzel durumu buz parçalarının neşeyle dansetmesine neden oldu.

Sonuçta Kay'a bir çift yeni patenle birlikte özgürlüğünü verecek olan sonsuzluk kelimesini de kendiliklerinden buz parçalarıyla yazdılar.

Gerda, sevgili arkadaşı Kay'ın yanaklarından öptü. Çocuğun yanakları yine eskisi gibi al al oldu. Gözlerinden öptü. Onlar da, eskisi gibi parlamaya başladı. Ellerini, ayaklarını öptü, ellerine ve ayaklarına can geldi. Kay yeniden eskisi gibi kanlı, canlı ve neşeli bir çocuk oldu. Artık verdiği sözü yerine getirsin diye Karlar Kraliçesi'ni beklemediler. Kay'ın özgürlüğünü ve dünyayı kazandığını ispat eden kelimeyi olduğu gibi salonun buzları üzerinde bıraktılar, elele tutuşarak sarayın buzdan kapılarını rüzgâr gibi geçerek çıktılar.

Büyükanneden, çocukluklarından, dam üstündeki bahçelerinde yetiştirdikleri güllerden söz ettiler. Onlar yaklaştıkça rüzgârlar diniyor, güneş yüzünü daha çok gösteriyordu. Üstü kırmızı yaban yemişleriyle dolu çalılığa vardıkları zaman, Ren geyiğinin, genç eşiyle birlikte, kendilerini beklediğini gördüler. Dişi geyik çocuklara taze ve sıcak sütünden ikram etti. Sonra herbiri çocuklardan birini sırtına alarak Finlandiyalı kadının kulübesine götürdü. Orada bir iyice ısındıktan sonra Laponyalı kadının evine gittiler.

Kadıncağız onlar için yepyeni elbiseler dikmiş, dönüş için kızaklar bile hazırlamıştı.

Çocukları kızağa yerleştirdi ve ülkesinin sınırına kadar onlara eşlik etti. Çocuklar ilk yeşilliği o sınırda gördüler. Kay ile Gerda, Laponyalı kadından ve kendilerini oraya kadar getirmiş olan iki Ren geyiğinden izin alıp yollarına devam ettiler.

Ağaçlar, yeşil yeşil tomurcuklanmış, kuşlar cıvıldamaya başlamıştı bile... Gerda birdenbire olağanüstü güzellikte bir at gördü ve hemen tanıdı. Bu, altın arabasına koşulan hayvandı. Atın üzerinde, başında kırmızı bir başlık bulunan bir genç kız vardı. Eyerin iki yanında tabancalar görülüyordu. Bu, ormandaki haydutlara reislik eden adamın kızıydı. Ormandaki aşağılık ve sıkıcı hayattan bıkmıştı artık. Başını alıp kuzeye doğru uzanmıştı. Eğer oraları da hoşuna gitmezse, dünyanın öbür ülkelerini de dolaşmayı çoktan aklına koymuştu.

Kız, Gerda'yı görür görmez tanıdı. O da haydutların reisinin kızını hemen anımsadı. İkisinin de sevinçlerine ölçü bulunamazdı.

Reisin kızı Kay'a çıkıştı biraz:

«Seni haylaz seni.. Ardınsıra dünyanın öbür ucuna kadar koşulacak biri misin acaba? Bunu pek merak ediyorum doğrusu.»

Gerda, kızın yanaklarını okşadı ve sözü değiştirmek amacıyla prensle prensesin ne durumda olduklarını sordu:

Kız:

«Geziye çıktılar, biraz uzunca zaman için...» dedi.

«Ya kuzgunlar?»

«Yaban kuzgunu, sizlere ömür. Kocası yaslı. Dul kaldığından yakınıp duruyor. Ama söz aramızda, bunların hepsi yapmacık. Bırak bunları da bana başından geçenleri, bu hayırsız kaçağı nasıl yakaladığını anlat.»

Gerda ile Kay başlarından geçenleri ayrı ayrı anlattılar. Daha sonra ayrılma vakti geldi. Reisin kızı elini uzatıp onlarla vedalaştı.

Eğer bulundukları yerden geçerse kendilerine de uğrayacağını söyledi. Sonra tekrar ardına bakmadan yola koyuldu.

Kay ile Gerda hep elele yürüyorlardı. Bahar, yeşillikleri ve çiçekleriyle her adımda bir kat daha güzelleşiyor, tadına doyulmaz zevklerin müjmecisi oluyordu. Bir gün, çan sesleri duydular ve içinde doğup büyüdükleri büyük şehrin yüksek kulelerini gördüler. Şehre girdiler, merdivenlerden çıkıp büyükannenin evine vardılar. Evde her şey, eski yerindeydi. Duvardaki saatin sarkacı yine eskisi gibi tik tak, tik tak... işliyordu. Fakat kapıdan içeriye girerken, kendilerinin de büyümüş olduklarını; birinin delikanlı, birinin de çok güzel bir genç kız olduğunu farkettiler.

Evlerinin damı üzerindeki körpe gül fidanları da açmıştı. Kay ile Gerda, eskiden olduğu gibi, yine tahta sıraya dostça oturdular. Karlar Kraliçe-

si'nin herkesi olduğu yerde donduran görkemini korkunç bir düş gibi anımsıyorlardı. Büyükanne de her zamanki gibi, güneşe oturmuş, kitaplarını okuyordu.

Kay ile Gerda bakıştılar... El ele tutuşarak, uzun zaman orada kaldılar... Mutluluk dolu eski şarkılarını yeniden birlikte söylemeye başladılar:

Gülen güller açıldı bahçemizde. Sevgiler yeşeriyor içimizde...

Gerçi büyümüş, gençlik çağının başlarına ulaşmışlardı, ama tertemiz yürekleriyle henüz küçük birer çocuk gibiydiler. Çocukların tüm saf ve temiz yürekliliğini içlerinde taşıyorlardı.

İÇİNDEKİLER

Birinci Masal:
ŞEYTANIN AYNASI 7

İkinci Masal:
GERDA İLE KAY 13

Üçüncü Masal:
BÜYÜCÜ KADININ BAHÇESİNDE 27

Dördüncü Masal:
PRENSLE PRENSES 43

Beşinci Masal:
GERDA İLE HAYDUTLARIN KIZI 59

Altıncı Masal:
BU ÜLKENİN KADINLARI 71

Yedinci Masal:
KRALİÇE'NİN SARAYI 81